VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 77 — Vol. XLIX vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Tiistaina, heinäk. 6 p. 1965 — Tuesday, July 6, 1965

SOTATUKIKOHDISTA LUOPUMINEN JOHTAA TYÖTTÖMYYTEEN

Toronto. — Välimerellä sijaitsevan Maltan saarimaan työ- ja sosiaalihuoltoministeri Alexander Cachia-Zammitt sanoi täällä viikonvaihteessa ilmateitse saavuttuaan, että maltalaisten siirtyminen Canadaan on lisääntynyt nelinkertaisesti siitä mitä se oli kaksi vuotta sitten. Viranomaiset sanovat, että tarkoituksena on helpottaa Maltan työttömyyttä ja liikakansoitusta.

Tri Cachia-Zammitin mukana oli 140 maltalaista siirtolaista, joista useat täysin ammattitaitoisia ja toiset osittaisesti.

Hän sanoi, että noin puolet näistä on nuoria äskettäin Maltan teknillisten koulujen läpikäymiä. Toiset ovat pääasiallisesti vanhempia miehiä, jotka menettivät työmahdollisuutensa silloin kun Britannia alkoi hävittää sotilastukilaitteitaan saarimaassa v. 1961—1962.

Maltan työministeri ilmoitti, että työttömyys Maltassa on noussut peräti 9 prosenttiin työvoimamäärästä vaikka 6,500 työläistä on siirtynyt Australiaan, 1,600 Britanniaan ja 1,100 Canadaan. Maltan asukasluku on 325,000, joista 70,000 lukeutuu työvoimamäärään.

Ennenkuin brittiläiset alkoivat saarimaasta siirtymisensä työttömyyssuhde työvoimamäärään nähden oli 4½ prosenttia.

Tukikohdista tai -laitteista luopuminen on suunniteltu tapahtuvaksi asteettain viiden vuoden kuluessa päättyen v. 1967. Työttömyyden odotetaan kohoavan huippuunsa tämän vuoden kuluessa. Tukilaitteiden hävittäminen johtaa useiden muiden p a l v e l u laitteiden tarpeettomiksi käymiseen, joten kysymyksessä on todella ketjureaktio.

"Miljoonan dollarin sade" Ottawan jokilaaksossa

Ottawa. — "Eversti Kennedy olisi sanonut tätä miljoonan dollarin sateeksi."

Carletonin kauntin maatalousvirkailija W. D. Black lainasi tätä lauantaa, mitä maakunnan entinen maatalousministeri edesmennyt Thomas Laird Kennedy käytti usein kuvatakseen virkistävää sadetta, joka tuo helpotusta kuivuudesta kärsivälle alueelle. Ottawan laaksossa satoi viime lauantaita vasten yöllä ja lauantaina noin tuuman verran vettä — enemmän kuin satoi koko kesäkuun aikana — ja kaikki kasvullisuus alkoi heti vihertyä.

Mr Black oli kuitenkin sitä mieltä, että tarvitaan vähintään toinen sama määrä sadetta piakkoin jos toivotaan, että sadot eivät kärsi suuremmassa määrässä kuivuudesta.

Hän sanoi kuitenkin, että jatkuva yöllinen sade oli juuri sellainen mitä kaivattiin, sillä maa kostui hyvin. Sadetta saatiin alueella juuri siinä määrin, että se soi ainakin väliaikaisen helpotuksen farmareille, jotka saivat varsin vähän tulosta ensimmäisestä tämänvuotisesta heinäsadosta, minkä lisäksi he olivat menettämässä toiveensa toiseen heinäsatoon nähden.

Sade toi mukanaan toiveita myös maissi- ja viljasadoista sekä viheröitti laidunmaita, jotka olivat kääntymässä kuiviksi ja ruskeiksi.

Maatalousministeriön edustaja Frank Q. Dench on kehoittanut Renfrew kauntin farmareita pidättäytymään karjansa hävittämisestä ja odottamaan toisen heinäsadon kehittymistä. Useimmista karjoista on hävitetty eläimiä jokseenkin raskaskätisesti, sillä farmarit pelkäsivät, ettei heille jää kylliksi heiniä

Rajuilmoja Italiassa; 10 ihmistä kuoli

Rooma. — Vähintään 10 ihmistä kuoli ja 80 loukkaantui kun raju pyörremyrsky yhdessä raesateen kanssa riehui kautta Pohjois-Italian viime sunnuntaina.

Tämä tavallisuudesta poikkeava sää seurasi polttavan kuumaa säätä. Rajuilma repi juuriltaan irti puita, talojen kattoja ja kaatoi nurin autoja.

Parman maakunnassa keskeytyi puhelinyhteys useilla alueilla ja tiet tukkeutuivat myrskyn kuljettamista puista ja muista irti repimästään Joillakin alueilla ilmoitettiin rakeiden olleen niinkin suuria kuin neljä tuumaa läpimitaltaan.

Helleaalto jatkui sunnuntaina Etelä-Italiassa. Palermossa, Sisiliassa, todettiin lämpötilan nousseen 106 asteeseen yli nollan F.

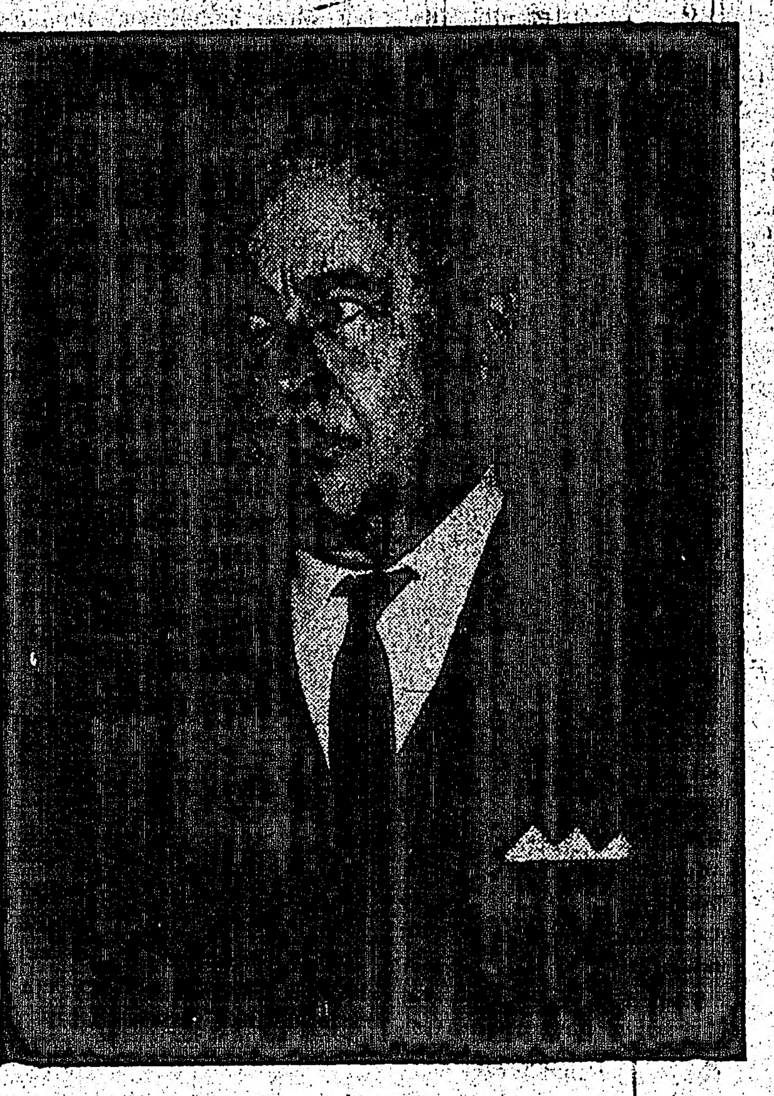

Huumausainejutusta aina ministeriportaalle saakka ulottunutta skandaalia tutkinut tuomari Frederic Dorion, jonka julkaisema raportti johti välittömästi oikeusministeri Guy Favreaun eroon.

Eaton-yhtiöltä 6 kauppaa toiselle suurliikkeelle

Toronto. — T. Eaton-yhtiö on myynyt kuusi Ontariossa sijaitsevista kaupoistaan osana toimenpiteistä yhtiön canadalaisten operaatioiden uudistamiseksi.

Kysymyksessäolevat kuusi kauppaa on myyty Gordon Mackay-yhtiölle, jolla on entuudestaan 38 vähittäismyyntikauppaa. Yhtiön päämaja sijaitsee Torontossa. Myyntihintaa ei ilmoitettu. Yleensä uskotaan, että Eaton-yhtiön tarkoituksena on myydä pienemmissä keskuksissa sijaitsevia kauppojaan siinä mielessä, että siten se voisi laajentaa kauppojaan suuremmissa keskuksissa.

Eatonin nyt myymät kaupat sijaitsevat Brantfordissa, Sault Ste. Mariessa, North Bayssa, Brockvillessa, Lindsayssa ja Bellevillessä. Brantfordin ja Sault Ste. Marien kaupat siirtyvät välittömästi uuden omistajan haltuun ja toiset neljä muutamien kuukausien kuluttua. Kaikki näistä tullaan tuntemaan Walker-kauppoina, samoin kuin muutkin Gordon Maskay-yhtiön omistamat kaupat.

Eaton-yhtiön varapresidentti J. R. Jenkins ilmoitti kauppojen myymisestä, joka on ensimmäinen Eaton-yhtiön tekemä useampaan toimeen. Hän sanoi, että kysymyksessä on laajakantoinen Eatonin kauppaverkoston uusiminen. Tarkoituksena on rakentaa uusia kauppoja useimpiin uusiin kauppakeskuksiin ja laajentaa jo aikaisemmin rakennettuja suuremmissa kaupungeissa sijaitsevia kauppoja sekä uudenaikaistuttaa tilausmyyntiverkostoa.

Ensimmäisestä tämän suunnitelman vaiheesta ilmoitettiin viikonvaihteessa kun Eaton ja First National Property-yhtiö antoivat tietää, että ne ryhtyvät $125,000,000 arvoiseen kehitystyöhön 20 eekkerin laajuisen kauppakeskuksen rakentamiseksi Montrealin keskiosassa.

Eräs Eatonin puhemies ilmoitti samalla, että hänen edustamansa yhtiö ei ole vielä valmis ilmoittamaan enemmistä suunnitelmista.

Kauppasopimuksen mukaan Gordon Mackay-yhtiö on suostunut pitämään edelleen palveluksessaan niin monta Eatonin myymissä kaupoissa palvellutta henkilöä kuin mahdollista ja huomioimaan heidän palveluaikansa (Eatonin palveluksessa) silloin kun tulee kysymykseen virankorotukset, palkat ja muut etuisuudet.

Gordon Mackayn presidentti D. M. Woods sanoi, että kuuden kaupan ostaminen merkitsee sitä, että hänen johtamansa yhtiön myynnit lisääntyvät noin 20 prosentilla ilman suhteellisesti vastaavia menoja.

Huolimatta siitä, että Eaton-yhtiö oli luopunut kuudesta kaupasta sillä on vielä yli 60 kauppaa kautta Canadan ja Gordon Mackay-yhtiöllä on nyt 44.

Ennustavat influenssan lisääntymistä

Washington. — Erään terveyspalvelulaitoksen neuvonantajakomitea on ennustanut, että mahdollisesti ensi talven kuluessa voidaan todeta jotta influenssatapaukset ovat lisääntyneet Yhdysvalloissa.

Yhdysvaltain lääkintäviranomaiset ovat ehdottaneet jotta rokotettaisiin niihin ryhmiin kuuluvia ihmisiä, joiden joukossa todetaan tapahtuvan enemmän kuolemia epidemiamaisen influenssan johdosta.

Immunisointineuvonanto komitea on huomioinut jotta influenssatapauksia oli verrattain vähän vv. 1964—65 talvella. Viimeksi todettiin epidemiamaisia influenssatapauksia vv. 1962—63 useimmilla alueilla Yhdysvalloista ja vv. 1963—64 länsirannikolla.

Viranomaiset ovat sitä mieltä, että koska influenssatapaukset ilmenevät suuremmissa määrissä jokaisen kahden tai kolmen vuoden kuluttua, niin on hyvin mahdollista, jotta ensi talvena voidaan odottaa niiden lisääntyvän sitä määrästä, missä ne esiintyvät viime talvena.

Ajorikoksesta syytetty mies hirtti itsensä

Port Colborne, Ont. — Eräs viime sunnuntaina pidätetty mies, joka oli tavattu aikaisin sunnuntaiaamuna väkijuomien vaikutuksen alaisena ajamassa autoaan sen jälkeen kun hän oli lähtenyt poikansa häätilaisuudesta, löydettiin myöhemmin vankikopistaan hirttäytyneenä.

Kuudenkymmenen vuoden ikäinen Wilfred Roy Brantfordista pidätettiin noin 1 aikana sunnuntaita vasten yöllä sen jälkeen kun poliisit olivat havainneet hänen ajavan kaupungin valtakatua luovien puolelta toiselle.

Kersantti Stanley Box kertoi, että hän oli keskustellut Royn kanssa poliisikamarilla noin kello 5.30 aikaan aamulla. Roy oli ollut silloin hyvin kiihtyneessä ja kävelemässä hermostuneena vankikopissaan. Kersantti teki toisen tarkistuskierroksen tuntia myöhemmin ja silloin oli Roy oli hirttäytynyt. Hänen vyönsä oli kiinnitetty vankikopin seinään noin neljän jalan korkeudessa lattiasta ja toinen pää oli kiedottu kuolleen miehen kaulaan.

Viranomaiset ovat määränneet että tapauksen johdosta on toimitettava kuolemansyytutkimus.

N-LIITON YDINASEVOIMA SUUREMPI KUIN USAn

Moskova. — Neuvostoliiton kommunistipuolueen ensimmäinen sihteeri Leonid I. Brezhnev varoitti viikonvaihteessa, että Neuvostoliiton ohjusasevoima on paljon suurempi kuin länsimaiset vakoilulaitokset uskovat sen olevan.

Hän varoitti länsimaita ryhtymästä minkäänlaisiin sotaseikkailuihin, jotka perustuisivat Neuvostoliiton ja Kiinan välisiin erimielisyyksiin. Tässä yhteydessä hän viittasi siihen, että yksistään eurooppalaisen sosialistiblokin voima oli valtava.

Samalla neuvostoliittolaisella taholla ilmaistiin vastenmielisyyttä Yhdysvaltain toimenpiteisiin nähden Vietnamissa ja kieltäydyttiin osallistumasta Yhdysvaltain itsenäisyysjuhliin viime sunnuntaina. Juhdat pidettiin Yhdysvaltain täkäläisellä lähetystöllä.

Brezhnev teki yhteenvetonsa Neuvostoliiton sotilaallisesta voimasta puhuessaan neuvostoliittolaisten sotilasakatemiain opiskelijoille. Hän sanoi, että viime aikoina oli ryhdytty joihinkin erittäin tärkeisiin toimenpiteisiin ohjusvastaisen puolustuksen kehittämiseksi. Tarkkailijat ovat sitä mieltä, että hän viittasi tällöin uusiin vaiheisiin neuvostoliittolaisten ohjuksien kehittämisessä.

Hän tähdensi, että on otettava huomioon talouden pitkän tähtäimen kehittämisen yhteydessä kysymys maan puolustamisesta ja se, että kansainvälinen tilanne oli huonontumassa.

"Emme halua kerskailla emmekä halua uhata ketään", sanoi Brezhnev, "mutta meidän on huomioitava, että länsimaiden arviot neuvostoliittolaisesta ohjusasevoimasta eivät ole lainkaan niiden laatijia ja sellaisten tietojen omistajia sekä erikoisestikin imperialistien vakoilujärjestöjä mairittelevia.

"Mitkä tahansa yritykset ryhtyä hyökkäystoimenpiteisiin meidän maatamme vastaan näiden sotilasvoimatamme hankittujen tietojen perusteella tulevat osoittautumaan kohtalokkaiksi niiden aloittajille."

Hyljäten kampanjan, mitä hän kutsui yritykseksi todistaa jotta Yhdysvallat oli Neuvostoliittoa voimakkaampi strateegisissa aseissa, hän sanoi, että se oli vain tavanomainen yritys "aikaansaada uutta henkeä kauan sitten vararikkoutuneelle ydinaseuhkailupolitiikalle."

Oikeusministeri Guy Favreau, joka erosi tuomari Dorionin julkaiseman tutkimusraportin johdosta.

Canada etsii Euroopasta lisää ammattityövoimaa

Siirtolaisuusministeri vihjannut jo matkakuluavusta siirtolaisiksi pyrkiville brittiläisille

Lontoo. — Canadan siirtolaisuusministeri John R. Nicholson vihjasi viime viikonvaihteessa, että mahdollisesti Canadan hallituksen olisi järjestettävä vapaakyyti niille brittiläisille ja eurooppalaisille ammattitaitoisille siirtolaisille, joita se sanoo kaipaavansa. Suunnitelman mukaan Canadaan siirtyisi seuraavan yhdeksän kuukauden kuluessa 150,000 ammattitaitoista työläistä.

Hän ilmoitti täällä pidetyssä sanomalehtien tiedotustilaisuudessa, että hän toivoi jotta puolet mainitusta summasta siirtyisi Canadaan Britanniasta ja toinen puoli Länsi-Euroopan maista. Tämä merkitsisi sitä, että siirtolaisuuden näiltä alueilta olisi vähintään nelinkertaistuvan siitäkin huolimatta, että se on tällä hetkellä noin 30 pros. korkeammalla tasolla kuin viime vuonna.

Siirtolaisministeri ilmoitti, että canadalaiset viranomaiset harkitsevat josko olisi avattava siirtolaistoimisto joko Manchesterissa, Birminghamissa tai Newcastlessa ja lisäksi Milanissa.

Siirtolaisia Canadaan saapui viime vuonna 30,000 Britanniasta ja lisäksi 50,000 muista Länsi-Euroopan maista. Näihin lukuihin kuitenkin sisältyy siirtolaisten perheet ja lukuisia ammattitaidottomia työläisiä, jotka saapuivat Canadan rannoille sukulaistensa suosimina. Ammattitaitoiset työläiset eivät tarvitse sellaista suosimista.

Tavallisesti tietoisista piireistä ilmoitettiin, että on harkittu josko tulisi ottaa käytäntöön samanlainen siirtolaissuunnitelma kuin on käytössä Australiassa. Siirtolaisten ei tarvitse itse maksaa kuin $30 kyytimaksustaan, mutta heidän on suostuttava viipymään maassa vähintään kaksi vuotta. Canadaan siirtyvät henkilöt voivat saada kyytinsä täysin vapaasti, mutta heidän on loppujen lopuksi maksettava täydellisesti sitä tarkoitusta varten saamansa korkovapaa laina.

Canadalainen siirtolaisministeri sanoi, että yksistään Ontariossa tarvittaisiin 66,000 uutta siirtolaista ja British Columbiassa 22,000. Hän sanoi, että Saskatchewan ja New Brunswick — jossa viimeksimainitussa maakunnassa on ollut olemassa työttömyysongelma sitten v. 1929 — ovat myös ilmaisseet olevansa halukkaita ottamaan vastaan uusia siirtolaisia.

Ministeri sanoi, että Canadassa tarvittaisiin kaikenlaisia ammattitaitoisia työläisiä aina muurareista lääkäreihin asti.

Mr. Nicholson sanoi, ettei hän halua esiintyä liian toivorikkaana, "sillä rahaa ei kasva puissa", mutta samalla hän viittasi suuriin teollisuuden kehittämissuunnitelmiin— sellaisiin kuin $600,000,000 uusia paperitehtaita varten British Columbiassa, $140,000,000 uutta kaivos- ja kemikaaliteollisuutta varten New Brunswickissa, minkä lisäksi hän sanoi, että Churchillin putouksen sähkövoimalaitoksen rakentamistyöt Labradorissa tulevat olemaan suurimmat tällä mantereella ja Wabush Laken kaivoksen kehittämistyöt valtavat.

USAn neekeriväestö lähestynee rauhanliikettä

Washington.— Yhdysvaltain "neekerivallankumous", joka on tähän mennessä ollut kohdistettuna pääasiallisesti neekeridiskriminaation poistamiseksi, on siirtymässä yhä lähemmäksi rauhan puolustamista sanovat tarkkailijat täällä, minkä lisäksi on esiintymässä suuntautumista kohti Yhdysvaltain sotilaallisen kannanoton arvostelemista.

Vaikka neekerijohtajien ja rauhanpuolustajien välillä on ollut perinteellisesti jokseenkin läheiset yhteydet, niin useimmat neekerijohtajat ovat pidättäytyneet puhtaasti taktillisista syistä sekaantumasta Yhdysvaltain ulkopolitiikan arvostelemiseen.

Huomatuin näiden johtajien joukossa on ollut pastori Martin Luther King. Kuitenkin viime viikolla tri King sanoi neekernjohtajien kokouksessa Petersburghissa, Virginiassa, että oli saapunut aika, jolloin siviilioikeusliikkeen on kiinnostuttava myös rauhankysymyksistä.

"On arvotonta puhua yhteensulautumisesta ellei ole olemassa maailmaa, missä voitaisiin yhteensulautua", sanoi hän. "Olen ehdottomasti yhtä kiinnostunut kommunismin häviölle saattamisesta kuin kukaan muu. Mutta emme tule saattamaan kommunismia häviölle pommeilla, tykeillä tai kaasuilla. On aikaansaatava neuvottelutietä rauha yksistään Vietkonginkin kanssa. On lopetettava sodankäynnin pitkä yö."

Puheensa jälkeen tri King sanoi, että neekerijohtajat ovat jo keskustelleet siitä josko voitaisiin järjestää rauhankampanjoita ja joukkokokouksia neekeriväestölle.

Yhdysvaltoja syytetty myrkkysodasta

Peking. — Kiinan taholta kohdistettiin vakavia arvosteluja Yhdysvaltoja, Britanniaa ja Intiaa kohtaan näiden Vietnamin sotatoimiin suhtautumisen johdosta ja syytettiin, että Yhdysvallat oli käyttänyt myrkyllisiä kemikaaleja sodankäynnissä siellä.

Uusi Kiina-uutistoimiston tiedotuksessa sanottiin, että Yhdysvaltain hallitus oli lähettänyt lentokoneita ruiskuttamaan myrkyllisiä kemikaaleja rauhallisten Etelä Vietnamin asukkaiden päälle, yrittäen täten myrkyttää heitä.

Tiedotuksessa sanottiin, että Yhdysvaltain marionettiryhmä oli lähettänyt lentokoneita Tra Vinhin maakunnan ylle kesäkuun 7 ja 20 päivien välisenä aikana ruiskuttamaan suuria määriä myrkyllisiä kemikaaleja myrkyttäen 30,000 ihmistä ja hävittäen sadon yli 30 neliökilometrin alueella.

Ugandan pääministeri matkustaa Moskovaan

Moskova. — Ugandan pääministeri A. Milton Obote saapuu Moskovaan heinäkuun 22 päivänä kuusipäiväiselle vierailulle käytyään ensin Tokiossa ja Pekingissä, ilmoitettiin ugandalaisista lähteistä viime viikonvaihteessa.

USAn itsenäisyysjuhlaviikonloppuna kuoli 384 ihmistä

Chicago. — Yhdysvaltain maanteillä kuoli maan itsenäisyysjuhlaviikonlopulla maanantaihin mennessä 384 ihmistä maantieonnettomuuksissa ihmisten rientäessä joko lomalle, juhliin tai kotiinsa. Luku voi kohota vieläkin suuremmaksi kunnes saadaan tiedot viime puoleen yöhön tapahtuneista onnettomuuksista.

Tietojen mukaan oli tapahtunut maanantaihin mennessä mainittu määrä kuolemantapauksia perjantaista kello 6 illalla lähtien.

Kansallisen turvallisuusneuvoston raportissa sanottiin, että onnettomuuksia oli tapahtunut prosentuaalisesti 10—15 enemmän kuin toukokuussa pidetyn Memorial-päivän viikonloppuna. Tiedotus annettiin aikaisin eilen, jolloin vielä ei ollut mitään varmuutta siitä kuinka monta kuolemantapausta maanteillä tulee tapahtumaan viime puoleen yöhön mennessä. Viimeisin "ennätys" itsenäisyyspäivän viikonloppuna tapahtui v. 1963, jolloin 556 ihmistä menetti henkensä Yhdysvaltain maanteillä. Eilen uskottiin, että viime viikonlopulta merkitään vieläkin suurempi luku.

Yhdysvaltain maanteillä kuoli viime vuonna heinäkuun 4 päivänä viikonloppuna 510 ihmistä. Viikonloppu oli kolmipäiväinen, samoin kuin viimeinenkin.

VIIME TIEDOT

Saigon. — Eilen illalla näytti siltä, että Yhdysvaltain puolustama Saigonin hallitus oli erittäin tukalassa asemassa Ba Gian etuvartioasemalla noin 10 mailia Quang Ngain lentoasemalta noin 900—1.500 vietkongilaisen hyökätessä sitä vastaan käyttäen mörssäreitä ja vain 100 Saigonin hallituksen asevoimien jäsenen puolustaessa sitä. Etelävietnamilaiset viranomaiset ilmoittivat, että he olivat pyytäneet yhdysvaltalaisia auttamaan heitä tässä tilanteessa. Aikaisemmin päivällä tapahtuneissa yhteenotoissa ilmoitetaan arviolta 200 Saigonin hallituksen asejoukkojen jäsenen joko kaatuneen tai haavoittuneen.

Lontoo. — Britannian kuningatar Elizabethin aviopuoliso prinssi Philip joutui eilen arvostelun kohteeksi parlamentin alahuoneessa sen johdosta, että hän oli varoittanut jotta ei tulisi tehdä mitään pikaista päätöstä Rhodesian itsenäistymisestä. Labouristi Hugh Jenkins sanoi olevansa sitä mieltä, että parlamentin tulisi uskoa jotta kuningassuvun ei tulisi lausua perustuslaillisessa monarkiassa mielipiteitään kiistanalaisista poliittisista kysymyksistä. Jenkinsin esittämässä ehdotuksessa päätöslauselmaksi ei mainittu prinssi Philipia nimeltään eikä ole joidenkin tarkkailijain mielestä mitään mahdollisuutta jotta päätöslauselmaehdotus tultaisiin hyväksymään.

Rooma. — Eilen ilmoitettiin, että ankarien myrskyjen uhriluku Italiassa oli kohonnut 37:ään. Myrskysäätä oli silhen mennessä kestänyt 10 päivää.

Cambridge, Mass. — Täällä sijaitsevalla $12.000.000 maksavalla ydinvoimakokeilulaitoksella tapahtui eilen valtava räjähdys sillä seurauksella, että seitsemän tiedemiestä kärsi vakavia palohaavoja. Tiedotuksen mukaan räjähdys ei ollut ydinaineräjähdys. Neljä opiskelija on sairaalassa vakavassa tilassa. Omaisuusvahingon arvioidaan nousevan $1.000.000:iin. Helposti haihtuvan prosessissa käytetyn vedyn ilmoitettiin räjähtäneen.

Espanola. — Kalamazoo Vegetable Parchment-yhtiön (KVPn) täkäläiset työläiset vaativat eilen lakkoäänestystä heidän pyytäessä uutta työehtosopimusta.

N-liitto ehkä kilpailemaan Australian, Aasian ja Afrikan automarkkinoista

Sydney. — Neuvostoliitto on ilmoittanut aikeistaan tutkia josko sillä olisi mahdollisuuksia valmistaa autoja Australiassa.

Neuvostoliiton kauppaedustaja Stefan Treshenkov sanoi täällä, että kokeilutarkoituksessa tuodaan tänne neuvostoliittolaisia Moskovitch-408-mallisia ja perheautoluokkaan kuuluvia Volga-autoja.

Mr Treshenkov sanoi, että ensimmäiset autot tulevat olemaan täydellisesti neuvostoliittolaista valmistetta. Sen jälkeen niitä voidaan koota Australiassa ja myöhemmin valmistaa täydellisesti täällä.

Sen lisäksi, että neuvostoliittolaiset aikovat kilpailla australialaisista automarkkinoista voi tapahtua siten, että he kilpailevat myös aasialaisilla markkinoilla, joilla yhdysvaltalaisilla autontuottajilla on tällä hetkellä ylivoima.

Australialaista Holden-autoa (Holden on yhdysvaltalaisesti omistetun General Motors-yhtiön alayhtiö) myydään nykyään 60 maassa, joiden joukossa jotkut eurooppalaiset, aasialaiset, afrikkalaiset, eteläamerikkalaiset ja Keski-Itä sekä Tyynenmeren saaria ja Uusi Seelanti.

Mr. Treshenkov sanoi, että Moskovich-408 voitaisiin toimittaa Australiaan $784:lla. Lopullinen myyntihinta riippuisi tuontitulleista ja myyntiveroista. Auto on rakennettu neljää tai viittä henkilöä varten ja sen kattonopeus on 75 mailia tunnissa.

Volga vastaa australialaista perheautoa. Neuvostoliittolaiset uskovat että jos niitä valmistettaisiin Australiassa, niin niitä voitaisiin myydä alle $2,240 hintaan.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Maailman rauhankongressi

— Heinäkuun 10—17 päivien välisenä aikana Helsingissä kokoontuva Maailman Rauhankongressi saa nykyisessä vaaratilanteessa erittäin suurta huomiota osakseen kaikkialla maailmassa. Ilomielin voimme myös todeta, että Suomessa lomailemassa olevat kansalaisemme, mrs. Ellen Pakkala ja mrs. J. Ylinen Sointulasta sekä Yrjö Rönn Torontosta osallistuvat Canadan valtuuskunnan rivelssä Canadan Suomalaisen järjestön edustajina tähän suureen ja tärkeään rauhankongressiin, että saamme heiltä henkilökohtaisesti kuulla yksityiskohtaisempia tietoja kokouksen menosta ja heidän kauttaan myös osallistua välillisesti tähän rauhankokoukseen.

Alustavien tietojen mukaan Suomen Tasavallan presidentti Urho Kekkonen tulee osallistumaan Maailman Rauhankongressin juhlavaan avajaisistuntoon Helsingin Messuhallissa lauantaina, kesäkuun 10 pnä. Samassa yhteydessä esittää pääministeri Johannes Virolainen Suomen valtiovallan tervehdyksen kokoukselle.

Kongressille esitetään viikon kestävän kokouksen aikana kaikkiaan 10 alustusta, joista keskustelu käydään komiteoissa. Yleiskokoukset tulevat olemaan vapaita myös lehdistölle, mutta aikaisemmat päätökset edellyttävät, että komiteakokoukset eivät ole. Alustukset tulevat koskemaan rauhantyön eri puolia ja niistä tärkeimpänä pidetään luonnollisesti Vietnamissa vallitsevaa tilannetta. Eri aiheiden alustajat ovat ennakkotietojen mukaan eri maista ja mahdollista on, että joku amerikkalainen esittää alustuksen Vietnamin kysymyksestä ja tunnettu intialainen poliitikko Krishna Menon kysymyksen aseistariisunnasta.

Valtuuskuntien ylimmäksi rajaksi on määrätty 50 henkilöä. Ennakkotietojen mukaan Neuvostoliitosta saapuu 35—40 edustajaa ja Pohjois-Amerikasta (Yhdysvalloista ja Canadasta) 100 edustajaa, Latinalaisesta Amerikasta 200, Länsi-Euroopasta 600, Afrikasta 150, Aasiasta 300, Australiasta 20 ja kansainvälisistä järjestöistä noin 100.

Merkillepantavaa on, että suomalaisista puolueista on virallisesti edustettuina Maalaisliitto, TPSL, SKDL ja SKP, mutta mahdollista on että muistakin puolueista tulee joko edustajia tai seuraajia.

* * *

"Mikään hallitus ei pysty sivuuttamaan ihmisten rauhan tahtoa, jos he esiintyvät yhtenäisinä eivätkä hajallaan", sanotaan maailman rauhankongressia valmistavan komitean jokin aika sitten julkisuuteen saattamassa vetoomuksessa, jonka on allekirjoittanut joukko huomattavia edustajia niin lännestä kuin idästäkin. Vetoomuksessaan allekirjoittajat kehottavat rauhanvoimia kaikkialta maailmasta lähettämään edustajansa Helsingissä muutaman päivän kuluttua alkavaan rauhankongressiin, jonka luonteesta ja tarkoituksesta tässä julistuksessa lausutaan:

"Kaikkien kansojen edustajat, ihmiset joilla on usein erilaiset vakaumukset, eivät pysähdy siihen, mikä heitä erottaa, vaan pyrkivät löytämään sen, mikä heitä yhdistää. He saapuvat keskustelemaan avoimesti ja ystävällisesti vaikeista ongelmista, jotka askarruttavat ihmiskuntaa."

Maailman rauhankongressilla onkin laajan edustuksensa perusteella kaikki edellytykset muodostua rauhanvoimia yhdistäväksi ja kansoja toisiinsa lähentäväksi tilaisuudeksi.

Vissien oikeistopiirien kielteinen asenne Canadassa ja useissa muissakin maissa — Suomen oikeistolaiset mukaanluettuina — ei ole voinut estää entistä laajempia kansalaispiirejä ilmaisemasta myötämielisyyttään ja kiintymystään Helsingissä pidettävän maailman rauhankongressin asioihin ja työhön. Kuvaavia tässä yhteydessä ovat ne valmistelut, mitä on esim. Suomessa tehty rauhankongressin edustajain vastaanottamiseksi. Sen lisäksi että tasavallan presidentti Kekkonen osallistuu rauhankongressin avajaisistuntoon, tulee eduskunnan puhemies Fagerholm järjestämään erikoisen vastaanoton eri maiden parlamentinjäsenille, jotka tähän kongressiin tulevat ja samalla uskonnollisten piirien edustajille järjestetään arkkipiispa Simosen aloitteesta yhteinen tilaisuus Lauttasaaren kirkkoon. Myös Helsingin kaupunki järjestää vastaanoton eri maiden valtuuskuntien johtajille. Sanomattakin on selvää, että Suomen kansan suuri enemmistö suhtautuu lämpimällä myötätunnolla siihen kun tämä tärkeä maailmanlaajuinen rauhankokous pidetään Helsingissä.

"Meidän (Suomen) ulkopoliittinen linjamme on rauhan linja", kirjoitti asiasta Suomen johtavan hallituspuolueen, maalaisliiton äänenkannattaja Maakansa ja lisäsi: "Maamme on siten mitä soveliain maailman rauhankongressin isäntämaaksi. Meillä on mitä oivallisin tilaisuus esitellä arvovaltaiselle kansainväliselle osanottajajoukolle niitä käytännöllisiä tuloksia, joita rauhan ulkopolitiikka on meille antanut. Linjaamme sävyttää korostettu eri järjestelmien välinen rauhanomaisen rinnakkaiselon periaate ja se harppauksenomainen muutos asenteissa Neuvostoliittoon päin, mikä meillä sotien jälkeen on tapahtunut on mitä havainnollisin osoitus johdonmukaisen rauhanpolitiikan tuloksellisuudesta . . . Erityisen ilahduttavaa on todeta, että maalaisliitossa välitön rauhantyö on saamassa myönteisemmän vastaanoton. Ennakkoluuloja ei ole puuttunut meidänkään joukoiltamme, mutta puolueen johdon määrätietoinen esimerkki on kypsyttänyt ajattelua. Nyt pidettävään rauhankongressiin osallistuu sekä puolueen (maalaisliiton) keskushallituksen, eduskuntaryhmän että nuoriso- ja naisjärjestön edustajia. Suuren kongressin isännyys tulee varmaan antamaan myös uusia herätteitä meikäläiselle rauhantyölle. Hedelmällinen kontakti on aina kaksipuolinen. Me sekä saamme että annamme.

"On siis olemassa kaikki edellytykset mitä moninaisemmalle ja antoisammalle kansainväliselle mielipiteiden vaihdolle ja rauhaa lujittavien päätösten muotoutumiselle", sanoo puolestaan Helsingissä ilmestyvä SKDL:n äänenkannattaja Kansan Uutiset tulevan rauhankongressin merkityksestä kirjoittaessaan.

Pitäen mielessä erikoisesti Vietnamin tilanteen pohjalla kehittyvää vaaratilannetta ja huomioiden ne monipuoliset mahdollisuudet, mitä tällaisella laajapohjaisella maailman rauhanliikkeen tapahtumalla on, on luonnollinen seikka, että rauhaa janoava ja kaipaava ihmiskunnan suuri enemmistö luo nyt odottavat katseensa Helsinkiin ja toivottaa hyvää menestystä siellä lauantaina kokoontuvalle rauhankongressille.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Aapro Pärssinen, Toronto, Ont., täytti maanantaina, heinäkuun 5 päivänä 65 vuotta.

Ulla Pursiainen, Port Arthur Ont., täyttää sunnuntaina, heinäk. 11 pnä 78 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Festivaalin peruuttamishuhuille ei ole saatu vahvistusta

Helsinki. — Algeriasta tulleiden epävirallisten tietojen mukaan on heinäkuun 28 pnä alkavaksi suunniteltu 9. maailman nuorison ja ylioppilaiden rauhan ja ystävyyden festivaali peruutettu. Samoin on huhuiltu festivaalin siirtämistä Sofiaan, Bulgarian pääkaupunkiin.

Suomen festivaalikomitea ei ollut kuitenkaan vielä maanantaihin mennessä saanut näihin tilastoihin minkäänlaista vahvistusta.

YHÄ PAREMMIKSI NLn—JUGOSLAVIAN SUHTEET

Moskova. — Jugoslavian presidentti Josip Broz Titon Neuvostoliiton vierailu säilytti juhlavat puitteensa viime hetkeen saakka. Kaikki Neuvostoliiton tunnetuimmat johtajat olivat torstaiaamuna paikalla, kun Titon seurueen lentokone seitsemän suihkuhävittäjän saattamana aloitti paluumatkansa. Tällä hetkellä Moskovassa suoritetaan yhteenvetoja vierailun johdosta. Tarkkailijain, isäntien ja vieraiden arvio tuntuu käyvän yksiin: vierailu lähentää Neuvostoliittoa ja Jugoslaviaa, millä nykyisessä tilanteessa on huomattava merkitys.

Jos jugoslavialaistaholla vielä vierailun alkaessa oli epäilyksiä siitä, että Neuvostoliiton politiikassa viime lokakuussa alkaneet muutokset olisivat kielteisiä Jugoslavian ja Neuvostoliiton suhteiden kehityksen kannalta, on vierailu täysin pudottanut niiltä pohjan.

Toisaalta Jugoslavian kommunistisen liiton ja Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskinäiset suhteet, jotka kahtena sodan jälkeisenä vuosikymmenenä ovat kokeneet niin monta muutosta, muodostuvat vierailun ansiosta huomattavasti läheisemmiksi. Tämä on huomattava saavutus koko kansainvälisen työväenliikkeen kannalta.

Laajat kansainvälistä politiikkaa koskeneet neuvottelut, joiden kerrotaan tuoneen esiin katsantokantojen lähes täydellisen yhtenäisyyden luovat pohjan kahden maan ulkopoliittisille toimenpiteille, mm. uusien valtioiden ja YKn suhteen. Nykyisessä monimutkaisessa tilanteessa tällä seikalla on huomattava merkitys.

Vierailu kehittää edelleen Jugoslavian ja Neuvostoliiton viime vuosina laajentunutta yhteistoimintaa mitä erilaisimmilla yhteiskunnallisen toiminnan aloilla.

Moskovan valtaväylä Kremlistä Vnukovin lentokentälle oli tänään kohden maan lipuin koristettu, kymmenet tuhannet ihmiset täyttivät kadut, joita myöten Tito ja hänen seurueensa ajoi lentokentälle. Häntä saattamaan saapuivat Leonid Brezsnev, Anastas Mikojan, Aleksei Kosygin, Mihail Suslov ja muut Neuvostotoliiton johtohenkilöt. Lentokentällä nähtiin myös rouvat Kosygina ja Brezhneva, jotka vierailun aikana on usein nähty Jovanka Broz Titon seurassa.

Lentokentällä toistettiin saapumispäivän juhlallisuudet: tavallista suurempi kunniakomppania suoritti ohimarssin, tykkien kunnialaukaukset ja kansallislaulut kajahtivat ja Tito ja Mikojan pitivät puheita joissa todettiin matkan menestyksellisyys. Sydämellisin kättenpuristuksin tapahtuivat jäähyväiset, joita todistamassa oli Moskovaan akkreditoitu diplomaattikunta ja satalukuinen moskovalaisyleisö, joka kukkia ja lippuja heilutellen hyvästeli valtiovierasta. Seitsemän suihkuhävittäjän seuraamana Titon erikoiskone lähti kohti Belgradia.

USAn taiteilijat:

"JO RIITTÄÄ VAIKENEMINEN"

New York. — "Me emme voi vaieta Yhdysvaltain ulkopolitiikasta, joka päivä päivältä käy yhä avoimemmin epäinhimilliseksi", lausui 579 amerikkalaista maalaria ja kuvanveistäjää, kirjailijaa ja toimittajaa, muusikkoa ja näyttelijää vetoomuksessa joka äskettäin julkaistiin New York Times-lehdessä. Vetoomuksessa korostetaan, että Yhdysvaltain toimenpiteet ovat "kansainvälisen oikeuden, YK:n peruskirjan ja oman perustuslakimme loukkaamista".

"Hallituksen johtomiesten tulee tietää, että heidän suunnitelmansa Yhdysvaltain hegemoniasta johtavat ei rauhaan, vaan kuolemaan ja tuhoon. Heidän on ymmärrettävä, että heillä ei ole sen enempää oikeuksia Vietnamissa kuin oli ranskalaisilla siirtomaasännillä, että Yhdysvaltain väliintulo latinalaisessa Amerikassa oikeutetusti pidetään niin ulkomailla kuin Yhdysvalloissakin aggressiona". Vetoomuksen tekijät kehottivat kaikkia amerikkalaisia ilmoittamaan "Jo riittää vaikenemista".

Los Angelesin taiteilijain komitea, johon kuuluu 200 jäsentä, on ilmoittanut antavansa tälle vetoomukselle täyden tukensa.

40 TUNNIN TYÖVIIKKO VOIMAAN SUOMESSA

Sopimus työajan asteittaisesta lyhentämisestä allekirjoitettu

Helsinki. — Työmarkkinajärjestöjen keskusliitot allekirjoittivat keskiviikkona sopimuksen 40 tunnin työviikon asteittaisesta toteuttamisesta vuoteen 1970 mennessä.

Sopimukseen liittyvä työajalain muutosesitys jätettiin välittömästi sopimusten allekirjoittamisen jälkeen valtiovallan edustajille.

Keskusjärjestöt esittävät, että Valtioneuvosto ryhtyisi toimenpiteisiin mainitun lakiehdotuksen mukaisten muutosten aikaansaamiseksi työaikalakiin niin hyvissä ajoin, että asia voitaisiin eduskunnassa käsitellä jo ennen ensi vuoden alkua.

Sak ja liiketyönantajain keskusliitto ovat sopineet neuvottelujen välittömästä aloittamisesta kysymyksessä olevan uudistuksen ulottamiseksi myös näille aloille.

Sak:n toimesta jätettiin sosiaaliministeriölle myös esitys, jossa ehdotetaan toimenpiteitä työajan lyhentämistoimenpiteiden ulottamiseksi työaikalain alaisiin viranhaltijoihin. Samalla esitettiin toivomus, että myös maa- ja metsätaloudessa työskentelevät huomioitaisiin työaikauudistusta toteutettaessa.

SOPIMUKSEN PÄÄKOHDAT

1. Työajan lyhentäminen 40-tuntiseksi työviikoksi tapahtuu asteittain vuoteen 1970 mennessä työaikalain alaisissa töissä.
2. Sopimukseen toteuttaminen edellyttää nykyisen työaikalain muuttamista.
3. Työviikko tulee yleensä olemaan viisi kahdeksan tunnin työpäivää, ellei ennakolta ole sovittu viikottaisen työajan määrittelemisestä keskimääräisesti tietyn ajanjakson kuluessa.
4. Sunnuntain lisäksi tulee yleensä toinen vapaapäivä. Mikäli se on kiinteä, tulee sen mahdollisuuksien mukaan olla lauantai.
5. Jos viikkoon sattuu arkipyhä, ovat kaikki arkipäivät täyttä työpäiviä.
6. Jouluaatto, pääsiäislauantai ja juhannusaatto ovat kuitenkin vapaapäiviä.
7. Lyhennetyn työajan tehokasta käyttöä rajoittavat sopimusmääräykset poistetaan, kahvi- y.m. virkistystauot kuitenkin säilyvät.
8. Lain yötyötä ja lepopäivänä tapahtuvaa työtä koskevia määräyksiä väljennetään ja tehdään mahdolliseksi valtakunnallisilla työehtosopimuksilla poiketa eräistä lain määräyksistä.
9. Lain ylityötä koskeviin määräyksiin on tehty uudesta järjestelmästä aiheutuvia muutoksia.
10. Työajan lyhentämisestä aiheutuva ansion alennus otetaan huomioon yhtenä korottavana tekijänä asianomaisen vuoden palkoista neuvoteltaessa.

Beatrixin kihlaus viilentää tunteita monarkiaa kohtaan

Haag. — Hollannin lehdet toivat tiistaina julki ilonsa prinsessa Beatrixin kihlauksen johdosta mutta totesivat samalla, että prinsessan länsisaksalaisen sulhasen on osoitettava kelpaavansa Hollannin kansalle.

Johtavassa asemassa oleva lehti NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT kirjoittaa, että olisi väärin syrjäyttää kansan sekavat tunteet yksinomaan juhlavan ilmapiirin vuoksi.

Katolinen DE TID-MAASBODE ilmoittaa, ettei se voi hyväksyä prinsessan kihlausta 38-vuotiaan entisen Hitlerin nuorisojoukkojen jäsenen Claus von Amsbergin kanssa.

Lehti palauttaa mieliin saksalaisten miehityksen Hollannissa toisen maailmansodan aikana ja toteaa, että Hollannin kuningashuoneen verisiteet saksalaisiin voivat vain horjuttaa Hollannin kansan tunteita monarkiaa kohtaan.

Riippumaton amsterdamilainen lehti DE TELEGRAAF kirjoittaa, ettei prinsessa Beatrixin valinta ole läheskään saanut koko kansan hyväksymistä.

Työväenpuolueen lehti HET VRIJE VOLK kirjoittaa, ettei prinsessa lisää avioliitollaan suosiotaan.

Mitä muut sanovat

MUUTTUMISPROSESSISTA

Suomen kaikissa puolueissa on parasta aikaa käynnissä muuttumisprosessi, arvelee maalaisliiton Maakansa, jonka uusi nimi on Suomenmaa, perustellessaan maalaisliiton pyrkimyksiä uusille aaltopituuksille:

"Todettakoon myös, että väittäessään maalaisliiton uusien pyrkimysten olevan epäaitoja ja käytännössä pätemättömiä, vastustajat todistelevat itseään vastaan. Kaikkien puolueiden keskuudessa tapahtuu ja esiintyy pyrkimystä muuttumiseen. Sosialidemokraattinen puolue on porvarillistunut ja monet katsovat sen olevan eräissä suhteissa oikeistolaisin puolueemme. Skdl koettaa paraikaa siirtyä uusille aaltopituuksille. Kokoomus on koettanut todistella olevansa oikeastaan keskustapuolue. Kun maalaisliitto pyrkii levittäytymään maatalousväestön ja maaseudun ulkopuolelle selitetään kuitenkin, että tämä ei voi olla aitoa eikä käytännössä mahdollista. Kun toiset ovat muuttuneet tai pyrkivät muuttumaan tahi todistelevat muuttuneensa eivät muutokset toki ole mahdottomia maalaisliiton kohdalta. Päinvastoin maalaisliitto on tähän mennessä osoittanut todeksi sisäisen kehitysprosessinsa."

EEC VAKAVASSA KRIISITILASSA

Bryssel. — Yhteismarkkinat joutui torstain vastaisena yönä tähän asti vakavimpaan kriisiin järjestön historiassa, kun neuvottelut maatalouspolitiikan rahoittamisesta ajautuivat karille klo kahden aikoihin, pari tuntia sen jälkeen kun nykyinen rahoitusjärjestelmä oli mennyt umpeen.

Neuvottelujen epäonnistumisella saattaa olla vaikutuksensa koko yhteismarkkinoitten maatalousjärjestelmään ja Kennedyn kierrokseen.

Ranskan ulkoministeri Maurice Couve de Murville joka toimi kokouksen päättymiseen saakka ministerineuvoston puheenjohtajana, sanoi lehdistökonferenssissa, että neuvottelut ovat ajautuneet täysin karille.

— Kysymyksessä on hyvin vakava kriisi EEC:n piirissä. Saamme nyt nähdä mitkä johtopäätökset Ranskan hallitus tulee kokemaan, hän sanoi.

Ranskan ulkoministeri sanoi, ettei ollut sovittu kokouksesta, jossa jatkettaisiin nyt epäonnistuneita neuvotteluja. — Tämä on merkille pantavaa ja korostaa osaltaan kriisin vakavuutta, hän sanoi.

Länsi-Saksan ulkoministeri Gerhard Schröder ja Italian ulkoministeri Amintore Fanfani sanoivat kuitenkin, että diplomaattiteitä otetaan yhteys jäsenmaihin ja tutkitaan mahdollisuuksia saada aikaan uudet neuvottelut.

Ensi kerran nyt yhteismarkkinoiden historiassa turvaudutaan tällaiseen menettelyyn. Jos Ranska suostuu uusiin neuvotteluihin, voidaan nämä pitää 26—27. heinäkuuta, jolloin pidetään ministerineuvoston istunto.

Ulkoministeri Couve de Murville sanoi lehdistökonferenssissaan, ettei ole syytä salata tilanteen vakavuutta. Hän tähdensi neuvottelujen epäonnistumisen merkitsevän, että aikaisemmat sopimukset yhteisten maatalousmarkkinoitten ja teollisuusmarkkinoitten perustamista 1. heinäkuuta 1967 ovat nyt menettäneet merkityksensä, koska ne olivat osana kokonaisratkaisussa, jossa maatalouspolitiikan rahoitus oli tärkein kohta. Ulkoministeri korosti neuvottelujen karille ajautumisen johtuneen haluttomuudesta täyttää sopimusten mukaisia velvoituksia. — Jäsenmaiden tärkeänä tehtävänä oli ottaa käytäntöön uusi rahoitusjärjestelmä tämän vuoden heinäkuun 1 pnä, mutta muutamat valtuuskunnat eivät ole halunneet tehdä sitä, huomautti Ranskan ulkoministeri. Hän osoitti sanansa Hollannille ja Italialle, jotka ovat vaatineet Strausburgissa olevan Euroopan parlamentin vahvistamista.

Kaikki ulkoministerit eivät kuitenkaan yhtyneet Couve de Murvellen pessimistisiin mielipiteisiin.

Puolalainen valtiovierailu alkoi pres. Ochabin saapuessa Helsinkiin

Helsinki. — Kuin tilauksesta valkeni harmaa sadesää torstaina mitä kirkkaimmaksi päivänpaisteeksi kun Puolan presidentti, valtakunnanneuvoston puheenjohtaja Edward Ochab astui häntä kuljettaneesta IL-18-koneesta Suomen maaperälle ja aloitti valtiovierailunsa maassamme. Suomen ja Puolan lipuin koristettu lentokenttä oli tavanmukaisessa juhla-asussa ja presidentti Urho Kekkosen lausuttua korkean vieraansa tervetulleeksi päästiin virallisten vastaanottoseremonioitten jälkeen välittömästi kiinni vierailuohjelmaan, johon torstaina sisältyi vierailu tasavallan presidentin luona, lounas Linnassa, seppeleen lasku sodissa kaatuneiden haudoilla Hietaniemessä sekä illalla vielä juhlapäivälliset Linnassa.

SEURUE

Presidentti ja rouva Ochabin puolalaiseen seurueeseen kuuluvat valtakunnanneuvoston sihteeri Julian Horodecki, varaulkoministeri Josef Winiefícz, suurlähettiläs Eugeniusz Milnikiel, protokollapäällikkö Edward Bartol, kansliapäällikkö Franciszek Nowak, adjutantti sekä rouva Alicja Dawnis ja 1. sihteeri Waclaw Wyledowski. Presidentin suomalaiseen saattueeseen kuuluvat pääjohtaja Olavi Mattila, kenraalimaj. Reino Turkki ja ev.luutn. Yrjö Tehola. Rva Ochabin suomalaisena seuradaamina on rva Anita Hallama.

Pres. Ochabin koneessa saapui Suomeen myös 14 puolalaista sanomalehti-, radio- ja televisiomiestä selostamaan vierailua.

PÄIVÄN PAKINA

TURMELTUNEISUUDEN TYYSSIJA

— Kuulehan kaveri, etkö voisi ottaa mukanaseuraavasta leikkeleestä joitakin otteita pakinaasi, että kansalaisemme yleensä saisivat nähdä minkälainen ihannetila on Saigonissa, Etelä-Vietnamin pääkaupungissa.

Näin kirjoitti eräs torontolaisystävämme lähettäessään sikäläisestä Star lehdestä kesäkuun 2 päivänä saksimansa Beverley Deepin Saigonin erikoiskirjeen.

Times-julkaisu on sanonut, että neiti Deepe on "Saigonin kaunein sanomalehtikirjeenvaihtaja" ja mainittu torontolaislehti lisää siihen puolestaan, että hän on myös sikäläisistä asioista yksi "parhaiten informoitu" henkilö oltuaan Saigonissa kirjeenvaihtajana viimeksikuluneet 3 vuotta.

Näin kuvaa neiti Deepe Saigonin tilannetta:

— Polttavin kysymys Saigonissa ei ole Hanoin pommittaminen, ei Vietkongin terrorismi, eikä mahdollinen rauhanneuvottelu. Se on korruptio (tarkoittaa turmeltuneisuutta, lahjottavaisuutta jne).

— Vietnamilaispiirit — kenraalit, majurit, kapteenit, entiset hallitusministerit, ekonomistit — sanovat, että korruptio on nyt saavuttanut skandaalimaisen määrän, jonka vertaista ei ole ennen ollut.

Yhdysvaltalaisen International Development hallinnon (AID) eräs korkea-arvoinen virkailija arvioi, että kolmekymmentä prosenttia Yhdysvaltain talousavusta (30 senttiä dollarista — K.) oli viime vuonna (Saigonin hallitukselle) tulematta tai kateissa. Alhaisen portaan amerikkalaisvirkailija sanoi, että Vietnamin 45 maakunnasta on joitakin sellaisia, jotka eivät ole lähettäneet kolmeen vuoteen kuitteja avustusvarojen käytöstä . . .

Eräs korkea-arvoinen länsimainen virkailija sanoi vihastuneena: Tämä on suuri Amerikan skandaali. Se, miten amerikkalaisten kehittämät rahat virtaavat pois tästä maasta Pariisiin — tai takaisin Amerikkaan — saa hiukset nousemaan pystyyn.

Miljoonia ja miljoonia piastreja menee Ranskaan tai Hongkongiin — ja ne piasterit on kehitetty amerikkalaisrahastoista. Ranskalaisilla on Saigonissa sananpartena, että joka kerta kun amerikkalaiset lisäävät avustusrahojaan, nousee uusi hotelli Champs Elyseella."

Eräs toinen länsimainen suurlähettiläs sanoi: "Ranska seisoo sivussa, katselee mitä teette, ja kikattaa naurusta."

Yksi amerikkalainen kapteeni, joka on työskennellyt 2 vuotta avustusalalla, sanoi:

"Me toimme ilmastointilaitteita sairaaloita varten — ne menivät kenraalin asuntoon. Me toimme sairaalaan jääkaappeja rokotusaineiden säilyttämistä varten. Rokotusaineet pilaantuvat ja jääkaapit löysivät tiensä kenraalin asunnolle."

Tämä talousavun tiimoilta, mitä Yhdysvalloista on lähetetty sinne 10 vuoden aikana noin $1.1 miljardia.

Samoin on kuulemma tapahtunut Yhdysvaltain sotilaalliselle "avulle", jota on myös annettu alun toista miljardia dollaria.

Mutta antakaamme neiti Deepen selittää tätäkin puolta asiasta:

— Vietnamilaisvirkailijat tuntevat kahdenlaista korruptioa: Siellä on "likaista, epärehellistä korruptiota" — ts. Vietnamin hallituksen rahojen ottamista — ja myös "puhdasta, rehellistä korruptiota" — kun päästään käsiksi amerikkalaisten kehittämiin varoihin, niin vietnamilaisilta kiskotaan rahoja hallituksen tekemistä palveluksista, syntymätodistusten annosta . . .

Tämän vuoksi vietnamilaisvirkailijat ovat kehittäneet tehokkaan "toppausmenetelmän" kuittiensa ja ostostensa yhteydessä.

"Olettakaamme, että jonkun puusillan rakentaminen maksaa 1,600 piastrea", sanoi eräs amerikkalainen alue-neuvonantaja. "Urakoitsija lisää siihen 200 piastrea ja aluejohtaja toisen 200 piasterea. Minä voin asiallisesti puhuen nähdä rahan juoksevan heidän taskuihinsa, kun he antavat minulle 2,000 piastren kuitin. Mitä voin tehdä todistaakseni heitä vastaan?"

Yksi maakuntajohtaja tunnusti Ngo Dinh Diemin hallituskautena antaneensa sotilailleen määräyksen räjäyttää hänen itse teettämänsä puolivalmiin sillan siksi, että hän sai uuden siltaurakan tehtäväkseen.

Vietnamin joillakin alueellisilla ja vakituisilla armeija-osastoilla tiedetään olevan "haamujoukkoja" — sotavoimia, joita ei ole koskaan ollut, tai jotka ovat kaatuneet tai karanneet toiselle puolelle, mutta joiden katoamisesti ei ole annettu mitään tietoja. Näiden haamujoukkojen palkka- ja muut maksut menevät etuoikeutetussa asemassa olevien komentavien upseerien taskuun.

Viime viikolla levitettiin lentolehtisiä, joiden avulla kehoitettiin Vietkongin miehiä tulemaan hallituksen puolelle. Niiden painattaminen maksoi 79,000 piastrea, mutta 250,000 oli myönnetty siihen tarkoitukseen. Hallitusvirkailijat selittivät, että jäljellejääneet kaksikolmattaosaa siitä summasta oli jaettava juoksupojille aina hallituksen korkea-arvoisiin toimenhaltijoihin asti . . .

Näin neiti Deepe.

Lopuksi mainittu kirjeenvaihtaja sanoo, että Vietkong-sissit ovat aivan toista maata, eli ankaria, mutta "oikeudenmukaisia".

Kelpaa sitä amerikkalaisten "neuvonantajain" lyödä rintoihinsa ja sanoa, että, jumalalle kiitos, kun emme ole sentään niin pahoja kuin nuo Saigonin hallituksen silmäntekevät! — Känsäkoura.

Urheilua

Jenkit juottivat karvaan kalkin Snellille 1,500 metrillä

Helsinki. — Maailmankisojen toinen päivä (torstai) ei jaksanut nousta tuloksiltaan ensimmäisen päivän tasolla. Suomalaisen urheiluyleisön asiantuntemusta osoittanee se, että toista päivää seuraamaan oli saapunut vain puolet siitä, mitä keskiviikkona nähtiin stadionin lehtereillä. Paras ja nimivahvin kilpailu käytiin 1500 metrillä, jossa kuitenkin pideltiin kovin kourin maailmanennätysmies Peter Snelliä. Hänet jätettiin peräti viidenneksi. Jenkit veivät kaksoisvoiton hieman yllättäen tällä matkalla.

Kymppi menetti paljon mielenkiintoaan sen vuoksi, että useita nimimiehiä jäi siitä pois ja estejuoksuun ei kuuluisuuksia oltu edes hankittu. Kenttälajeista oli mielenkiintoisin seiväshyppy joka järjestäjien harmiksi kesti kuitenkin runsaasti yli aikataulun ja pilasi osittain koko kisojen finaalin.

Moukarissa Unkarin Zsiwotsky oli varma voittaja tuloksellaan 67,44 eikä parhaisiin pituuksiinsa yltänyt myöskään kiekonheiton maailmanennätysmies Tshekkoslovakian Ludvik Danek.

NUMEROTIETOJA

Kiekko: 1) Ludwig Danek, Tshekkoslovakia 59.44 2) Pentti Repo 55.56 3) Lars Haglund, Ruotsi 55.22 4) Niilo Hangasvaara 54.58.

400 m aidat: 1) Ron Whitney, USA 52,0 2) Tapani Ilkka 53,3 3) Pertti Pyrrö 55,2 4) Harri Vesala 55,6.

200 metriä: 1) Theron Lewis 21,0 2) Andrzej Badenski, Puola 21,3 3) David Jones, Englanti 21,7 4) Aarno Musku 22,1.

Moukari: 1) Gyula Zsiwotzky, Unkari 67,44 2) Josef Matousek, Tshekkoslovakia 65,72 3) Takea Sugahara Japani 62,42 4) Reino Suuripää 60,64.

10000 m: 1) Mohammed Gammoudi, Tunisia 28.56,2 2) Bruce Tullah 29.05,4 3) Tetsuay Koizumi Japani 29.37,6.

Seiväs: 1) Jim Seagren, USA 490 2) Wolfgang Nordwig, DDR 490 3) Aulis Kairento 480.

—•—

Snell lyötiin taas; 8 miestä juoksi mailin alle 4 min.

Lontoo. — White City Stadiumilla lauantaina pidetyissä yleisurheilukilpailuissa voitti tshekkoslovakialainen Josef Odlozil mailin juoksun, missä kaikkiaan kahdeksan miestä taittoi matkan alle neljän minuutin ja uusiseelantilainen 800 ja 1,500 metrin olympiavoittaja Peter Snell jätettiin peräti seitsemänneksi. Odlozilin aika oli 3 minuuttia 56.8 sek. Seitsemänneksi jäänyt Snellin aika oli 3.59.7. Michel Jazyn Rennassa kesäk. 9 pnä tekemä mailin juoksun (epävirallinen) maailmanennätys on 3.53.6.

Toiseksi tuli uusiseelantilainen Michael Davis, jonka ajaksi merkattiin 3.56.9. Hän oli vain jalan verta tshekkoslovakialaisesta voittajasta jäljessä. Kolmanneksi sijoittui brittiläinen John Whetton 3.57.5 ja neljänneksi hänen maanmiehensä Andy Green, 3.57.8. Viidenneksi ja kuudenneksi tulleet olivat myös brittiläisiä, Tony Harris 3.59 ja John Boulter 3.59.5 Kahdeksanneksi tullen — hänkin britti — Bill McKinin ajaksi merkattiin 3.59.9.

—•—

ME-hyppääjä ilmakehässä

Moskova. — Urheilumestari Oktjabrina Rukosueva suoritti kesäk. 29 pnä korkeushypyn stratosfääristä yöllä. Astuttuaan ulos "AN-12" koneesta 12,500 metrin korkeudessa hän lensi laskuvarjoa avaamatta 11,900 metriä. Tämä on uusi maailmanennätys.

Samana yönä Galina Grudinina suoritti hypyn avatulla laskuvarjolla 12,550 metrin korkeudesta. Grudininan saavuttama ennätys on 6,155 metriä korkeampi virallista maailmanennätystä, jonka amerikkalainen laskuvarjohyppääjätär S. Polve saavutti vuonna 1962.

—•—

Maailmankisojen ensi päivänä kovia tuloksia

Helsinki. — Maailman yleisurheiluvaliot aloittivat viime keskiviikkona kamppailunsa Helsingin Olympiastadionilla. Tämänkertaiset Maailmankisat, olivat jo neljännet laatuaan ja osanottajaluettelo oli erittäin nimekäs, ehkä nimekkäämpi kuin koskaan ennen. Kilpailijoita oli yhteensä 18 maasta ja huiputekijöistä ainoastaan Neuvostoliiton nimiä kaivattiin.

Keskiviikon päätapahtuma oli ehdottomasti 5000 metrin juoksu, jonka osanottajalista oli erittäin komea. Katsomisen arvoinen juoksusta tulikin ja jälleen kerran tuli todetuksi, että vaikka Clarke on kova juoksemaan yksinään ennätyksiä, on hänellä hitaana miehenä vaikeuksia menestyä kovassa kansainvälisessä kilpailussa. Jazy otti nyt nimiinsä arvokkaan voiton ja mustapintainen Kenian Keinokin Clarken päänahan. Jazyn aika 13.27,6 on uusi Euroopan ennätys.

Muut huomattavimmat tapahtumat olivat Jorma Kinnusen suorittama komea keihäskaari 85,02 metriä ja yönmustan Norsunluurannikon Konen voitto satasella Kuuban Figuerolasta.

Yleisöä nimikuulut ulkolaiset urheilijat olivat vetäneet stadionille hieman yli 31 tuhatta maksavaa.

1 PN tuloksia

110 metrin aitajuoksu: 1) Marchel Duriez, Ranska 14,2, 2) Joshinobu Hamada Japani 14,4, 3) Simbara Maki Norsunluurannikko 14,8, 4) Antti Laaksonen KuortK 14,8.

Kuula: 1) Vilmos Varju, Unkari 18,14, 2) Raimo Leino Keravan Urh. 17.16, 3) Seppo Simola HKV 17,10, 4) Raimo Vedenoja HNMKY 16,99.

5.000 m: 1) Michel Jazy Ranska 13.27,6, 2) Kipchonge Keino Kenia 13.28,2, 3) Ronald Clarke Australia 13.29,4.

Korkeus: 1) Otis Burrel USA 206, 2) Rudolf Hübner, Tshekkoslovakia 203, 3) Henrik Hellen TuUL 200, 4) Antero Aarnio ViU 195.

100 metrin loppukilpailu: 1) Gaoussou Kone Norsunluurannikko 10,3, 2) Enrique Figuerola Kuuba 10,4, 3) David Jones Iso-Britannia 10.7.

800 m loppukilpailu: 1) Andrzej Barenski Puola 46,3, 2) Wilson Kiprugut Kenia 46,6, 3) Theron Lewis USA 46,7.

Keihäänheitto: 1) Jorma Kinnunen Änekosken Urh., 85,02 (uusi maailmankisojen ennätys) 2) Terje Pedersen Norja 81,28 3) Gergely Kulcsar Unkari 81,10, 4) Väinö Kuisma Kouv. Urh. 77,04.

Pituushyppy: 1) Ralph Boston USA 783, 2) Rainer Stenius HKV 770, 3) Pentti Eskola TUP 763.

Raskaan surun ja murheen murtamana ilmoitan, että rakas mieheni

VÄINÖ OSCAR JAAKKOLA

kuoli äkkiä sydänhalvaukseen kotonaan Kirkland Lakella maaliskuun 20 pnä 1965. Väinö oli syntynyt Vimpelin pitäjässä, Vaasan läänissä, Suomessa, joulukuun 31 pnä 1901.

Lähinnä suremaan jäin minä, hänen vaimonsa Selma (o.s. Ilola) ja yksi tytärpuoli, Irja perheineen, yksi sisko ja kaksi veljeä perheineen Suomessa sekä suuri tuttavapiiri täsä maassa ja Suomessa.

Hautaus toimitettiin maaliskuun 22 pnä Symingtonin hautaustoimistosta Kirkland Laken hautausmaahan suuren ystävä- ja toverijoukon saattamana. Siunauksen toimitti pastori E. S. Hjelt.

En lähtöäs todeksi uskoa vois,
niin äkkiä lähdit luotani pois.
Niin katos elämä odottamatta,
sa saapuu murhe ilmoittamatta.

SELMA.

KIITOS

Sydämellinen kiitos teille, ystävät ja tuttavat, jotka otitte osaa suureen suruuni ja kunnioititte Väinön muistoa, saapuessanne niin suurilukuisena hautajaistilaisuuteen.

Kiitos ihanista kukista, osanottokorteista, sähkösanomista ja kirjeistä.

Erikoinen kiitos kantajille, John Tuomelle, Väinö Järvelle, Vili Sihlmanille, William Jakulle, Eero Heikkilälle ja Georg Pattersonille.

Kiitos emännille jotka auttoivat kahvitarjoilussa.

Teitä kaikkia kiitollisuudella muistaen,

SELMA JAAKKOLA

Kirkland Lake Ontario

Maailman turuilta

PAPPI EI KESTÄ SELIBAATTIA, NAI KAUNEUSKUNINGATTAREN

Colombo. — 41-vuotias roomalaiskatolinen pappi ja suosittu radiomies isä Noel Crusz sanoi maanantaina, ettei paavi ole suostunut hänen pyyntöönsä saada erikoisvapaus mennä naimisiin entisen kauneuskuningattaren kanssa.

Pappi sanoi lehtimiehille viikko sitten tahtovansa ryhtyä maallikoksi, koska hän kärsii selibaatista. Hän mainitsi aikovansa solmia avioliiton 23-vuotiaan entisen miss Ceylonin Manel de Silvan kanssa.

Tiistaina isä Crusz kertoi saaneensa Colombon arkkipiispalta kirjeen, jossa tämä ilmoitti, ettei paavi ole suostunut myöntämään hänelle erikoisvapautta.

Isä Crusz on lähtenyt kasvatuslaitoksesta, jossa hän työskenteli, ja asuu nyt ystäviensä luona Colombon ulkopuolella. Hän kertoi Manelin vanhempien vastustavan avioliittoa, ja sanoi, ettei hän ole nähnyt Manelia sen jälkeen kun uutinen romanssista tuli päivänvaloon viikko sitten.

HARVINAINEN KÄSIKIRJOITUS

Moskova. — Moskovan yliopisto on hankkinut harvinaisen 1300-luvun käsikirjoituksen ns. Aprakoksen evankeliumin, jossa on otteita eri evankeliumeista.

Käsikirjoitus käsittää lähes 300 liuskaa, jotka on kirjoitettu pergamentille ustaavilla sekä useita sinoberivärillä tehtyjä initiaaleja. Neljä väriminiatyyripiirosta on tehty kultapohjalle, mikä korostaa piirroksen hentoja värejä ja tuo mieleen vanhan ikonimaalauksen.

Marfa Shtsheokina, joka on tutkinut käsikirjoitusta, on saanut selville, että sen ensimmäinen ja viimeinen osa on kirjoitettu 1800-luvulla Ostromirin evankeliumin fotolitografisesta laiaoksesta ja miniatyyrit ovat myös siitä. Käsikirjoituksen keskimmäinen osa on kirjoitettu 1200-luvulla Etelä-Venäjällä.

Gimondi edelleen johdossa

Ax-Les-Thermes. — Belgialainen Guido Reybroeck voitti Ranskan ympäriajon kymmenen etapin, jonka pituus oli 222,5 km.

Kokonaiskilpailua johtaa edelleen Italian Felice Gimondi.

—•—

NLn naiset parhaita; Kiina kakkosena

Tbilisi. — Japanin tyttäret uhkasivat jälleen muodostua Neuvostoliiton edustusjoukkueen kompastuskiveksi maailman 5 johtavimman maan keskeisessä naisten lentopalloturnauksessa, jota on jatkettu useiden päivien ajan Tbilisissä. Isäntämaan joukkueen onnistui kuitenkin lyödä japanittaret keskiviikkona pelatussa loppuottelussa numeroin 3—2.

Lentopalloturneen toisesta sijasta käytiin erittäin kireä kamppailu Kiinan ja DDR:n joukkueiden kesken. Saksalaistyttärien olisi täytynyt lyödä vastustajansa erin 3—0 päästäkseen hopealle. He voittivatkin ottelun 3—2 tuloksella, mutta saivat tyytyä 3. sijaan pirteästi pelanneen Kiinan joukkueen korjatessa hopean.

—•—

Spartakiadin avajaisissa 250,000 henkeä

Praha. — III spartakiaadien yhteisvoimistelunäytösten virallisista avajaisista torstaina muodostui suurten mittojen, liikunnan kauneuden ja voimistelun juhla. Kahdeksan kertaa täyttyi Strahov-stadionin 6 hehtaaria käsittävä voimistelualue ohjelman suorittajista, jotka voimisteluillaan kertoivat Tshekkoslovakian kansan harrastuksista, työstä ja tulevaisuuden näkymistä. Näissä voimisteluohjelmissa oli mukana kaikkien ikäluokkien edustajat ja yleisöä katsomossa aivan ääriä myöten täynnä, siis noin 250,000 henkeä. Yleisö eli ohjelmissa täysin rinnoin ja palkitsi suoritukset raikuvin suosionosoituksin.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-5515

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave., Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Antti Ranta,
Jehu A.C. — Puhelin 674-9251
1535 Paris St. Sudbury, Ont.

TSHOMBEN KONGO RAPPIOTILASSA

Brazzaville. — Kongon "kansallinen talousministeri tiedoittaa, että hänen toimivaltaansa kuuluvassa departementissa ei ole luovuttu kiinteiden hintojen määräämisestä ruumisarkuille Leopoldvillessä . . . Kyseiset hinnat tullaan lähitulevaisuudessa julkaisemaan", luki Leopoldvillen radion kuuluttaja iloisella äänellä tiistaina em. taousministerin tiedonannon.

Talousministerin tiedonanto heijastaa peilin tavoin keskiviikkona itsenäiseksi julistamisensa 5. vuotispäivää viettäneen Kongon kansan murhenäytelmää.

Pääkaupungissa on hautaustarvikkeiden kauppa nykyään kaikkein kannattavinta ja suurimpia voittoja tuovaa puuhaa. Kuolleisuus on lisääntynyt kurjuuden, elinkustannusten kalleuden ja työttömyyden seurauksena.

Kongon parlamentin saleissa ja käytävillä voi tuuli puhaltaa vapaasti, sillä parlamenttia ei ole saatu kokoon. Vaaliskandaalia ei ole onnistuttu välttämään. Kongon veto-oikeus kumosi Tshomben vääristelemät vaalitulkoset useissa vaalipiireissä. Lukuisat maakunnat ovat edelleenkin poikkeustilassa.

Tshomben valtakomennon ulkomaalaiselle pääomalle avaama "vihreä katu" on johtanut maan rikkauksien häikäilemättömään ryöstämiseen. Force Minier-yhtymä ei esimerkiksi katso tarpeelliseksi tiedottaa Leopoldvillen vallanpitäjille mitään lukuja Etelä-Kasain maakunnan timanttikaivoksista saamistaan rikkauksista. Maasta viedään avoimesti ja salateitse ryöstömenetelmin kobolttia, kuparia, uraania ja kultaa. Kongon talouselämään tunkevat lonkeroitaan nykyään myös EEC-maiden trustit.

Maan liikenne on puolittain lamaantunut. Työttömyydestä on muodostunut kaupunkien vitsaus. Hinnat kohoavat hirvittävällä nopeudella, kongolaisten peruselintarvikkeita on vaikea löytää markkinoilta, musta pörssi kukoistaa ja huhutaan uudesta Kongon frangin devalvoinnista.

Virallisten tilastojen mukaan on maataloustuotanto supistunut 50 prosentilla, eräissä maakunnissa ihmiset näkevät nälkää ja lasten keskuudessa riehuvat erilaiset aliravitsemuksesta johtuvat sairaudet.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki — (Suomi-Seura — Rovasti Paavo Johannes Hytönen kuollut

Pyhämaalla lomaansa viettänyt Suomen Merimieslähetysseuran toiminnanjohtaja, rovasti Paavo Johannes Hytönen menehtyi sunnuntain (27. 6.) vastaisena yönä kesäasunnollaan raivonneessa tulipalossa. Hänen hiiltynyt ruumiinsa löydettiin raunioista. Tulipalon oletetaan alkaneen kynttilästä.

Rovasti Hytönen toimi mm. vuosina 1935—46 Australian merimies- ja siirtolaispappina. Hän kuului myös Suomi-Seuran johtokuntaan vuodesta 1947 lähtien aina kuolemaansa saakka.

Suomalaista autotehdasta suunnitellaan Kivijärvelle

Suomalaisen henkilöautotehtaan perustamista tutkiva työryhmä tutustuu näinä päivinä Jyväskylän talousalueella olevaan Kivijärven pitäjään, missä valtiolla on 250 hehtaarin alue rantamaastoa.

Työryhmän suunnitelmissa on perustaa autotehdas, jonka tuotantokapasiteetti olisi noin 100,000 henkilöautoa vuodessa. Kivijärven pitäjä on 60 kilometrin päässä Jyväskylästä ja sijaintinsa puolesta työryhmä pitää paikkaa sopivana. (HS)

Väestönkasvu laskusuunnassa Suomessa

Väestön lisääntyminen Suomessa on tänä vuonna huomattavasti hidastunut viimevuotiseen verrattuna. Kun väestönkasvustamme vielä vähennetään maasta vuosittain ulkomaille, lähinnä Ruotsiin muuttavat henkilöt, se jää melko pieneksi. Tänä vuonna oli väestön kasvu tammi-toukokuussa yli 12,500 henkilöä oltuaan viime vuoden vastaavana aikana yli 15,300 henkilöä. (HS).

Tulvat veivät Tonavan sillan

Belgrad. — Tulviva Tonava tuhosi tiistai-iltana sillan Novi Sadin luona satakunta kilometriä etelään Unkarin rajasta Jugoslaviassa ja katkaisi samalla Belgradin ja Budapestin välisen rautatielinjan.

Sillan korjaaminen vie pari kolme päivää ja tänä aikana rautatieliikenne ohjataan Vinkovcin ja Zrenjaninin kautta.

Tonavan vedet laskivat tiistaina kaikkialla Jugoslavian alueella Novi Sadia lukuun ottamatta, jossa vesi virtaa tulvan vallassa olevilta alueilta takaisin joen uomaan.

Yli 20,000 henkeä on joutunut kodittomiksi Tonavan ja sen sivujoen Dravan tulvien alettua Jugoslavian pohjoisosissa huhtikuun puolivälissä.

Unkarin ulkoministeri tekee historiaa

Lontoo. — Unkarin ulkoministeri Janos Peter saapui Lontooseen keskiviikkona nelipäiväiselle viralliselle vierailulle, joka on Unkarin ulkoministerin ensimmäinen Englannin-vierailu toisen maailmansodan jälkeen.

Apulaisulkoministeri Walter Padley oli häntä vastassa Lontoon lentokentällä. Peter tapaa pääministeri Harold Wilsonin keskiviikkoiltana. Ulkoministeri Stewart tarjoaa päivälliset hänen kunniakseen myös keskiviikkoiltana.

Ulkoministerien torstaina alkaneissa neuvotteluissa käsiteltiin idän ja lännen välisiä suhteita, aseidenriisuntaa, Euroopan turvallisuutta, YK:n ongelmia, Englannin ja Unkarin välistä kauppaa, konsulaattikysymystä ja kulttuuri- ja muita yhteyksiä.

Wien. — Unkarin hallituksen politiikka pysyy muuttumattomana maanantai-iltana toteutettujen uudelleenjärjestelyjen jälkeen, kirjoitti budapestilainen iltalehti Esti Hirlap tiistai-iltana.

Pääministeri Janos Kadarin eroaminen virastaan oli välttämätöntä, jotta hän voisi keskittyä puoluejohtajan tehtäviinsä, kirjoitti lehti unkarilaisen uutistoimiston MTI:n mukaan.

Kadar oli itse ehdottanut eroamistaan, sanoi lehti edelleen.

Titov Suomessa ystävyyspäivillä

Helsinki. — Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyspäiville Maarianhaminassa heinäkuun 3—4 pnä osallistunut Neuvostoliiton valtuuskunta saapui torstaina Moskovan pikajunalla Helsinkiin.

Valtuuskuntaan kuuluivat Venäjän tasavallan kulttuuriministeri A. I. Popov, avaruuslentäjä Herman Titov ja Petroskoin nuorisosihteeri I. M. Rybinski.

Eversti Titov joutui lehdistölle järjestetyssä tilaisuudessa vastaamaan pääasiassa avaruuslentoja koskeviin kysymyksiin. Hän kertoi että seuraavalla avaruuslennolla on mukana yhä useampia lentäjiä. Yhden hengen lennot ovat historiaa erilaisten tehtävien määrän tultua liian suuriksi yhden miehen hoitaa. Titov ei osannut kertoa lähempiä tietoja seuraavasta lennosta koska edellisen kokeen materiaalia vielä käsitellään. Hän arveli että kestää vielä ennen kuin ihminen voidaan lähettää kuuhun: on kehitettävä kuun alasuhteissa käyttökelpoinen avaruuspuku, on tutkittava pehmeän laskun mahdollisuuksia ja monia muita ongelmia. Joka tapauksessa viimeksi suoritettu lento avaruuskävelyineen on hyvä askel kohti kuuta.

Kulttuuriministeri Popov kertoi, että presidentti Anastas Mikojan on lupautunut Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyspäivien suojelijaksi. Tämä on melkonen suosionosoitus, jota Mikojan ei ole suonut yhdellekään Neuvostoliiton kanssa kulttuurisuhteissa olevalle maalle. Kuten tiedetään, myös presidentti Kekkonen toimii päivien suojelijana.

Puoluekiistoja Vietnam-sodasta

Washington. — Demokraattinen johtaja Mike Mansfield hyökkäsi keskiviikkona kiivaasti republikaanien Vietnamin politiikkaa vastaan sanomalla, että republikaanit haluavat "vietnamilaisia teurastettavan umpimähkään'.

Puhuessaan senaatissa Mansfield sanoi, että republikaanien äskettäin tekemät ehdotukset Pohjois-Vietnamin suurista pommituksista "merkitsevät yhtä hyvin taistelijan kuin siviiliväestön ja yhtä hyvin ystävän kuin vihollisen teurastamista".

Mansfield huomautti republikaanien haluavan täydellisen voiton Vietnamissa keinolla millä tyvänsä, mutta he eivät halua puhua katkerasta hinnasta, Vietnamin taisteluissa menetetyistä amerikkalaisista.

Senaatin republikaaninen johtaja Gerald Ford arvosteli amerikkalaisten strategiaa Vietnamissa. Hän huomautti, että hallituksen strategia on epäjohdonmukaista, koska se merkitsee Vietkongin seuraamista mihin maastoon tahansa, minkä Vietkong valitsee — viidakoihin, riisipelloille, joissa Vietkongin joukoilla on parhaat taistelumahdollisuudet.

Hän kehotti ryhtymään Pohjois-Vietnamin laivastosaartoon ja käyttämään ilma- ja merivoimia "kaikkia siellä olevia tärkeitä sotilaskohteita vastaan".

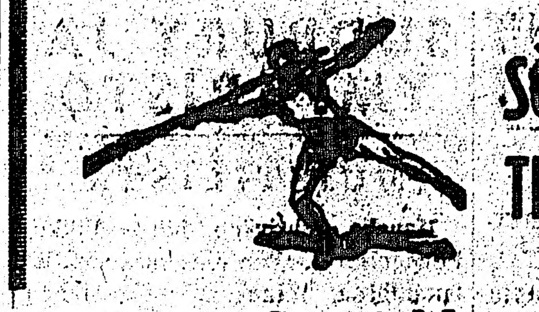

SCAU-LIITON TIEDONANTOJA

Suurjuhlapakinaa

No eihän tuota ole taaskaan kuin vajaa kuukausi kun keräännymme viettämään noita meille kaikille mieluisia suurjuhliamme. Kuten kaikille onkin jo selvää, juhlat vietetään Sudburyssa heinä—elokuun vaihteessa ja jo etukäteen kuuluu "uutisia" että silloin tulee oikein kansainvaellus taaskin aina Yhdysvaltoja, Vancouveria ja muita paikkakuntia myöten. Paikallinen juhlatoimikunta onkin jo tehnyt suurtyön juhliemme onnistumiseksi ja niin laulajat, soittajat, urheilijat ja voimistelijat ovat jo aivan "teräkunnossa" esityksiänsä antamaan.

On erittäin tärkeätä huomioida niiden palkintotanssien pääsylippujen myynnin suhteen. Nehän menevät kuin kuumille "kiville" kunhan niitä vain asianomaiset myyjät tarjoavat. Minäkin möin "kuotani" jo parissa päivässä ,joten kyllä se kauppa käy hyvin, kuten arvaatte.

Sitten viettää S.C.A. Urheiluliitto 40-vuotisjuhliaan samoissa suurjuhlissamme. Tämän "historiallisen tapauksen" johdosta julkaisikin liitto mainituissa merkeissä historiikkiaan koskevan kirjasen jota on nyt kaikilta liiton seuroilta saatavana. Että menekki tulee olemaan suurenmoinen, sitä todistaa jo sekin, että kun allekirjoittanut ei vielä kunnolla ollut saanut "kuotaansa" käsiinsä, niin Jokelan Werneri jo oli sieppaamassa, kun luuli, että ehkä jää ilman tuota haluamaansa julkaisua. Joten pitääpäs vain kaikki kiirettä, jos kerran haluatte sen saada sillä painos tulee loppumaan jo aivan alkuunsa, sen takaa, — Vaasan Jukka.

35,000 kodittomana Jugoslaviassa tulvien johdosta

Belgrade. — Tuhannet jugoslavialaiset jatkoivat torstaina epätoivoisia yrityksiään taistella Tonavan ja Dravan tulvia vastaan. Tähän mennessä nämä tulvat ovat pakottaneet 35,000 ihmistä lähtemään kodeistaan maan pohjoisosissa.

Sotilaista ja siviilihenkilöistä kootut ryhmät pystyttivät uutta kahdeksan kilometrin pituista patoa Backo Nov Seloon, noin 9 km etelään Unkarin rajasta, pelastaakseen 40,000 hehtaaria viljelysmaata.

Seitsemisentuhatta rakennusta on joutunut tulvan valtaan ja yli tuhat vaurioitunut tulva-alueella, joka ulottuu 100 km etelään Unkarin rajasta kolmen maakunnan alueelle.

Tulvan teollisuudelle ja maataloudelle aiheuttamat vahingot ja tulvaa vastaan käydyn taistelun kokonaiskustannusten arvioidaan nousevan Pohjois-Jugoslaviassa noin 486 miljoonaan markkaan.

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

suomalaisen kulttuuriväen

SUURJUHLALLE

VAPAUDEN välityksellä

Heinäkuun 31 ja elokuun 1 päivinä vietetään Wanupissa ja Sudburyssa suomalaisen kulttuuriväen vuotuinen LAULUN, SOITON JA KISAILUN SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 20 päivänä.

Valitkaa allaolevista onnittelumalleista joko $2.00 tai $3.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

Parhainta
onnea ja menestystä
kulttuuriväen vuotuiselle
SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $2.00

Parhaimmat
onnittelumme
yhteiselle vuotuiselle
suurjuhlalle!
Hauskaa juhla-aikaa
kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $3.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

LÄHETTÄKÄÄ ONNITTELUNNE

kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE

joka tänä vuonna vietetään Wanupissa ja Sudburyssa heinäkuun 31 ja elokuun 1 päivinä

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 20 pnä. Siinä julkaistaan yksityisten, järjestöjen, seurojen, kerhojen ja liikelaitosten onnitteluja ja tervehdyksiä yhteiselle vuotuiselle SUURJUHLALLE.

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon, lähettämällä onnittelunne Vapauden suurjuhlanumeroon!

Yksityiset onnittelut 50c ja $1.00. Erikoiskehyksissä julkaistavat henkilökohtaiset onnittelut $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

HYVÄSSÄ KUNNOSSA OLEVA HEINIEN LASTAAJA (Hay Loader) myytävänä. Kysykää: N. Vachon, Chelmsford, Ont. Puhelin 855-4678. (29—3—6)

MYYTÄVÄNÄ

KAIKENLAISIA HUONEKALUJA myytävänä poismuuton takia. Kysykää: 441 Mabel Ave., Sudbury, Ont. Puhelin 673-9051.

MYYTÄVÄNÄ

5 EEKKERIÄ MAATA JA KAHDEN huoneen kesäkämppä myytävänä Hanna Laken rannalla. Lähemmin: Impi Blom, R.R. 2, Sudbury, Ont. (6—3—10)

Sudbury Footwear

Ensiluokkainen kenkien korjaamo

NOPEA PALVELU

BILL GRODECK, omist.

21 Larch King Edward rakenn.

NOPEA . . . täydellinen "GOLDEN" keskus-lämmitys-öljypalvelu

Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.

Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa

TAUNO LUNDGREN

Kontt. 674-3585 Kottin 674-5537

Vatsahäiriöitä?

Vatsatulehdus, vatsahappo- ja ruoansulatushäiriöt sekä sen kaltaiset vatsavaivat voidaan huojentaa uusilla vatsapillereillä. Lääke on hyvin tunnettu Australiassa ja on nyt saatavissa apteekistamme. Pillereiden erikoinen vismuttiseos peittää vatsalaukun ja neutralisoi vatsahapot. Hinta $3.75 ynnä 3% myyntivero Ontariossa—postitse tilattuna postimaksu 15c.

KARI PHARMACY

Puh. 675-6572

187 Kathleen St. W. Sudbury

NIMITYS

MR. J. T. PAQUETTE, Paquetten Miesten Vaatetusliikkeen presidentti mielihyvällä ilmoittaa, että mr. Oliver (Twisty) Oja on nimitetty kelloriosaston hoitajaksi.

Olavi on hyvin tunnettu Sudburyssa ja yleensä Canadan suomalaisen urheiluväen keskuudessa urheilusavutuksistaan. (Hän teki useita rata- ja kenttäurheiluennätyksiä, joista yksi kesti 22 vuotta ja rikottiin vasta tänä vuonna.) Hän tuo Paquetteen yli 20 vuoden kokemuksen miesten työvaatetusalalla. Olavi puhuu sujuvasti Suomen kieltä ja kutsuu monia tuttaviaan tervehtimään häntä Paquettessa.

Paquette's Men's Wear

84 DURHAM ST. S. SUDBURY

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Hauska lehtiväen bingo Pikku-Penagella S. Pöntiön kesämökillä, lauantaina, heinäk. 10 pnä, alkaen kello 1 päivällä. Kaikki tervetulleita.

Suurjuhlakentällä, Wanupissa, on rakennustalkoot tänään, tiistaina kello 6 illalla ja lauantaina, heinäkuun 3 pnä, alkaen kello 8 aamulla. Kaikki tervetulleita.

"Unkarin mustalaiset"-näytelmän harjoitukset Finnish haalilla perjantaina, heinäkuun 9 pnä, kello 7 ill.

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkona, 7 pnä, kello 7.30 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Bussikysymys valtuustolle tänä iltana

Kaupunginhallinnon muodostama erikoinen bussikomitea esittää ennakkotietojen mukaan tänä iltana kokoontuvalle valtuuston kokoukselle päätöslauselmaehdotuksen, jonka mukaan Sudburyyn tulisi muodostettavaksi yksi yhdistetty bussiliikennelaitos.

Tämän ehdotuksen sanotaan perustuvan St. Catharinesin Transit-komissionin liikkeenjohtajan G. P. Hendersonin raportin ehdouksiin. Mr. Henderson suoritti viikon kestäneen tutkimustyön Sudburyn bussiliikenneongelmasta.

Hänen ehdotuksensa mukaan kaupunkiin tulisi 14 pää-bussilinjaa, joiden avulla voitaisiin palvella kaupungin väestöä noin 85-prosenttisesti. Ehdotukseen sisältyy ajatus että kaupunkilaiset voivat kulkea linja-autoja käyttäen kaupungin laidalta toiselle vaihtolippujen avulla tarvitsematta välttämättä suorittaa toista maksua.

Mr. Hendersonin arvion mukaan tällaista bussipalvelua varten tarvittaan noin 40 linja-autoa. Sellaisen liikkeen rahoittamiseksi tarvittaisiin $700,000 pääomasijoitus aluksi ja sen lisäksi $75,000 vuosittain kolmen linja-auton uusimiseksi, jotta autot pysyvät jatkuvasti käyttökunnossa.

Raportissa esitetään arvio, että tällaisen bussipalvelun ylläpito tulee maksamaan 56.6 senttiä mailia kohti, mutta varsinaisia operatiotuloja siitä saataisiin vain 51.2 senttiä mailia kohti. Arvioiden, että liikkeen linja-autot suorittavat vuosittain 1,000,000 mailin matkan, raportissa sanotaan, että liiketappio olisi vuosittain noin $40,000. Tässä ei huomioida lainkaan muita tulohaaroja, kuten linja-autojen vuokraajoja, ilmoitustuloja jne.

Erikoisen bussikomitean ehdotuksen mukaan on tarkoitus että yhdistetty bussi-yhtiö ryhtyisi liikennöimään tammikuun ensimmäisestä päivästä alkaen v. 1966.

Jos kaupungin valtuusto hyväksyy tämän ehdotuksen, se tarkoittaa muun lisäksi sitä, että bussiliikennöimiskysymys alistetaan uudelleen kaupungin väestön ratkaistavaksi ensi joulukuussa pidettävien kunnallisvaalien yhteydessä.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

POIKETKAA!

LAKEWAY CONFECTIONERY

Hyvä varasto aikakauslehtijulkaisuja, makeisia, ruokatarpeita ym.

Nelson ja John kat, kulm. Sudbury

Kotoisen tuntuinen 30-vuotisjuhla Työn Puistossa pyhänä

Kaunis, vaikka hieman tuulinen sää suosi viime sunnuntaina Työn Puistossa vietettyä, mainitun kesänviettopaikan 30-vuotisjuhlaa, missä vallitsi kotoinen juhlatunnelma puolesta päivästä lukien iltatunneille asti. Juhlassa oli noin parisataa henkeä käsittävä osanottajamäärä. Hiekkapussi- ja krokettipeli olivat jatkuvasti käynnissä samalla kun emännät tarjoilivat ravintolasta hyvää lihakeittoa sekä kahvikultaa leivosten kera.

Kuukauden kuluttua vietetään SCAUL:n ja CSJ:n yhteiseen suurjuhlaan valmistuvat musikaaliset voimat, jotka näyttävät olevan hyvin lupaavassa "vireessä", antoivat suurimman osan juhlaohjelmasta, josta mainittakoon ohjelman esittäjänä toimineen Aatu Koivulan tervehdyssanat; Melody-orkesterilta Judy Parkerin johdolla kaksi laulua, Vapauden aamu ja Taistojen tiellä; Kalevi Vainiolta kaksi hanurisooloa, Amour ja Charade sekakuoro Säveleltä, Rauha Mäen johdolla kolme laulua, Juhlalaulu, Linjaalirattaat ja Hiljaiset soinnut; Kerttu Lepältä varsinaisesti tätä tilaisuutta varten kirjoitettu nimimerkki "S:n" juhlaruno; nais-sekstetiltä laulu Kauas mi jäi; naiskuorolta Rauha Mäen johdolla laulut Mustalaistytön kehtolaulu ja Rauhan puolesta; mieskuorolta Rauha Mäen johdolla laulut Oi aikaa nuoruuden ja Rakastan sinua elämä; Ensio Vuoren esittämä, Sofia Pöntiön kirjoittama Työn Puiston historiikkia.

Mielenkiintoisessa juhlapuheessaan Edwin Suksi palautti kuulijakunnan mieliin ne monet hyvin onnistuneet ja arvokkaat kulttuurijuhlat mitä on Työn Puistossa vietetty ja sen suuren palvelun, minkä mainittu laitos on paikkakunnan asukkaille ajanviete- ja lepopaikkana antanut kuluneen 30 vuoden aikana.

Hän viittasi puheessaan siihen, että Työn Puisto voidaan nyt "täysin palvelleena" myydä, jos siitä saadaan kunnollinen ostotarjous, sillä osaston on vähennettävä omaisuuksista johtuvaa verokuormaansa. Tässä yhteydessä Suksi mainitsi, että CSJ:n Sudburyn osasto maksaa Finnish haalista, Työn Puistosta, ja urheilukentästä yhteenlaskien $4,530 kunnallisveroa. Kun tähän vielä lisätään Vapauden talosta maksettava yli $3,000 vuotuinen kunnallisvero, niin silloin nähdään, että järjestön jäsenillä on Sudburyssa maksettavana vuosittain yli $7,000 kunnallisveroa. Tämän tilanteen korjaamiseksi on päätetty myydä urheilukenttämme ja myydään, jos hinnoista sovitaan, Työn Puistokin, sillä niin arvokas ja hyödyllinen kesänviettopaikka kuin se onkin ollut, se ei sitä kaupunkialueena enää ole. Toisaalta Työn Puisto on kuitenkin hyvin arvokas liikepaikka ja niinollen emme sen myynnin kanssa turhia hoppuile, sanoi puhuja.

Lopuksi Suksi esitti voimakkaan vetoomuksen Vapauden ja Liekin haasteryntäyksen onnistumisen puolesta. Huolehtikaamme lahjoituksillamme siitä, että kansalaistemme sanavapaus tulee säilymään, ja että lähtiemme ilmestymismahdollisuus tulee taatuksi, hän sanoi.

"Sudeetti-saksalaiset" kummittelevat jälleen

Praha. — Tshekkoslovakian ulkoministeriö on julkaissut lausunnon "sudeettisaksalaisten kongressissa", kesäkuun 5—7. päivänä Stuttgartissa Länsi-Saksassa Tshekkoslovakiaan kohdistuneiden hyökkäysten johdosta.

Lausunnossa todetaan, että "sudeettisaksalaisten" kongressin hyväksymä "Stuttgartin julkilausuma" sisältää vaatimuksen "sudeettialueen palauttamiseksi Saksan kansalle". Tämä alue on kuten tunnettua osa Tshekkoslovakiaa.

Kolera raivoaa

Trichur, Intia. — Koleraepidemia joka parhaillaan raivoaa Trichurin alueella Keralan osavaltiossa Intiassa, on 1. kesäkuuta lähtien vaatinut 114 kuolonuhria, ilmoitti osavaltion edustaja Trichurissa maanantai-iltana.

KUOLLUT

SARAH LAMPINEN

(os. Pennala)

kuoli St. Josephin sairaalassa Elliot Lakella, lauantaina heinäk. 3 pnä 1965, ollen 49 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäivät miehensä Eino Lampinen, Elliot Lakella; poikansa Reijo Kalevi Lampinen, Sudburyssa; kaksi tytärtä, mrs. Milan (Helena) Racki, Elliot Lakella ja mrs. Thomas (Helga) Todd, Sudburyssa; viisi lastenlasta täällä sekä isänsä August Pennala, kolme veljeä, Heikki, Toivo ja Antti, neljä siskoa, Aune, Martta, Julia ja Saimi Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St., Sudbury. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista, keskiviikkona, klo 1 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Vancouverilaisia tulee iso joukko suurjuhlille

Wanupilaisille ja laajemmillekin piireille tunnettu Astrid Salo poikkesi toimitukseen tuomaan oikein lämpöiset terveiset Vancouverista ja Yhdysvaltainkin puolelta. Hän oli matkaansa tyytyväinen, vaikka sanoikin suurten vesien tuovan kosteampaa ilmanalaa mihin on tottunut täällä nikkelikylän perukalla.

Tällä kuukauden kestävällä matkalla oli kaikki onnistunut mahdollisimman hyvin aina kaksi ja puoli vuorokautta pitkästä linja-autokyydistä alkaen.

Hän toi tietysti paljon ja lämpimiä terveisiä kaikilta lehtiemme ystäviltä. Mutta hauskin uutinen oli se, kun hänen kertomansa mukaan Vancouverista varustaudutaan tulemaan Sudburyssa heinä-elokuun vaihteessa vietettävään suurjuhlaan oikein suurella joukolla. Taitaapa tulla oikein kuorokin. Tervetuloa sanomme me mielihyvällä. Ja muille juhliin aikoville ehdotamme, että jos haluatte saada tuulahduksen Tyynestä valtamerestä, niin saapukaa suurjuhlaan tapaamaan Vancouverista ja sen ympäristöltä saapuvia pitkämatkaisia vieraita.

Kaikki ovat luonnollisesti tervetulleita suur- niin kuin muihinkin juhliin, mutta mitä pitemmältä joku tulee, sen harvinaisempi vieras luonnollisesti on, sillä jokainenhan meistä tietää matkan rasitukset niin kehollisesti kuin — ja ennen kakkea taloudellisesti.

Tervetuloa suurjuhlaan Sudburyyn.

Sarah Lampinen kuoli lauantaina

Elliot Lakella asunut mrs Sarah Lampinen (os. Pennala) kuoli sikäläisessä St. Joseph sairaalassa lauantaina, heinäkuun 3 pnä. Haaparannassa, Suomessa syntynyt mrs Lampinen oli kuollessaan 48 vuoden ikäinen. Suremaan jäi lähinnä miehensä Eino Lampinen, Elliot Lakella, sekä poikansa Reijo Kalevi Lampinen Sudburyssa, 2 tytärtä, mrs. Helena Roacki, Elliot Lakella ja mrs Helga Todd, Sudburyssa sekä 3 veljeä ja 4 siskoa, kaikki Suomessa.

Noin kahdeksan vuotta Elliot Lakella asunut ja viitisen vuotta sairastellut mrs Lampinen haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa, keskiviikkona, heinäkuun 7 pnä.

"Kaivosmallin" virallinen avajaisjuhla

Sudburyn Numismatic Parkissa, noin 21 eekkerinalan laajuisella alueella No 17 maantien varrella, kaupungin länsireunalla sijaitsevan "kaivosmallin" virallinen avajaisjuhla oli eilen illalla.

Tässä kaivosmallissa on 50 jalkaa korkea nostotorni (head frame) "kipan" laskiessa noin 60 jalan syvyydessä oleville 150 jalan mittaisille poikkiperille (drifts). Kaivoksessa on "tuotantoasemissa" nähtävissä kaikkia niitä koneita ja välineitä mitä "kovan kiven" kaivostöissä käytetään.

Nickel Monument Development Ltdin rakennuttava ja omistama kaivomalli tunnetaan nimellä "Canadian Centennial Model Mine". Ontarion kaivosministeri George Wardope osallistui eilen illalla Gaswell Motor Hotellissa pidettyyn viralliseen illallistilaisuuteen mikä oli järjestetty tämän avajaisjuhlan kunniaksi.

Tätä kaivosmallia — mikä antaa sudburylaisille ja erikoisesti Sudburyssa vieraileville tilaisuuden tutustua "paikan päällä" kaivostyöhön — sanotaan ainoaksi alallaan koko Pohjois-Amerikassa.

Rauhanliikkeeseen ei kiistoja

Moskova. — Rauhanliikkeessä on piirejä, jotka eri tavoin arvioivat monia ilmiöitä. Me emme aio tyrkyttää maailman rauhanliikkeelle mielipiteitä ja aatteita, jotka eivät vastaisi liikkeen perusperiaatteita, kirjoittaa Pravda maanantaina Helsingin rauhankongressia käsitellessään. Lehti puhuu ihmisistä, jotka pyrkivät tuomaan rauhanliikkeeseen ideologisia kiistoja.

— Me olemme rauhantaistelun yhtenäisyyden kannalla, me olemme erimielisyyksien kylvämistä, hajanaisuutta ja hajaantumista vastaan selitetään artikkelissa, jonka on kirjoittanut Neuvostoliiton rauhanpuolustajien komitean pääsihteeri Mihail Kotov.

Artikkelissa ilmaistaan vakaumus siitä, että Helsingin konferenssi antaa erinomaiset mahdollisuudet kaikkien rauhanvoimien yhtymiselle. Toimintayhtenäisyys, joukkoluontoisuus ja rauhanvoimien yhteistyö ovat tämän liikkeen menestyksellisen toiminnan perusehtoja.

Sadekoneet eivät aikaansaaneetkaan sadetta

Ottawa. — Säätietotoimiston virkailijat ilmoittivat eilen, että se sade, joka kasteli kuivuudesta suuresti kärsineen Ottawan joen laakson viime viikonvaihteessa ei ollutkaan Yhdysvalloista tuotujen koneiden aikaansaama, vaan puhtaasti luonnon antama.

Mutta siitä huolimatta autohuoltoaseman hoitaja Earl Horricks Carleton Placesta, missä hänellä on yksi niistä 22 sadekoneista, jotka tilattiin äskettäin Denveristä, Yhdysvalloista alueen kuivuuden helpottamiseksi sanoi, että ennenkuin hän oli saattanut hallussaan olevan koneen toimintaan, ei ollut satanut tippaakaan, mutta heti sen jälkeen alkoi sataa.

Viikonvaihteessa maahan tullut sade helpotti kuivuustilannetta jossain määrin, mutta lisää vielä tarvitaan.

Ontario Farmers Unionin presidentti John Dolmer tähdensi, että "mikään yksi sade ei saata tilannetta normaaliin."

Hän lisäsi, että alueella tarvittaisiin vähintään kolme neljännesosa tuumaa sadetta joka viikko seuraavan kolmen tai neljän viikon kuluessa.

Mr Dolmer sanoi, että heinien hinnat ovat jopa kolminkertaistuneet joillakin alueilla.

Kitchenerin alueella myydään nykyään heiniä $60 hinnasta tonnia kohden verrattuna $15—$20 hintaan normaalina aikoina.

Sopimus Japanin ja NLn välillä

Moskova. — Neuvostoliitto ja Japani tekivät torstaina Moskovassa sopimuksen yhteisen maiden välistä kauppaa edistävän komitean muodostamisesta. Sen tehtävänä on mm. toimia molempien maiden hallitusten apuna kauppaan liittyviä kysymyksiä käsiteltäessä.

Sopimuksen allekirjoitti Neuvostoliiton puolesta kauppakamarin puheenjohtaja Mihail Nesterov ja Japanin kauppa- ja teollisuuskamarin puheenjohtaja Sigeo Nagano, joka on kolmen viikon ajan tutkinut Neuvostoliitossa molempien maiden kauppaan liittyviä ongelmia ja erityisesti yhteistyötä metalliteollisuuden alalla.

Pääministeri Aleksei Kosygin kävi yli puolitoista tuntia kestäneen keskustelun Naganon kanssa. Tämäkin keskustelu osoitti sen suuren merkityksen, jonka Neuvostoliiton hallitus nykyisin antaa Japanin kanssa käytävälle kaupalle.

Maitten välinen taloudellinen yhteistyö on viime aikoina huomattavasti laajentunut huolimatta siitä, että maiden välisten suhteiden kehitystä häiritseväksi tekijäksi on viime aikoina selvästi muodostunut Japanin oikeistolaisvoimien varaukseton tuki USA:n sotapolitiikalle Vietnamissa.

USAn älymystö ahdistaa Stevensonia eroamaan

New York. — Yli sata kirjailijaa, tiedemiestä ja taiteilijaa, jotka kuuluvat USA:n hallituksen politiikkaa arvostelevaan komiteaan, kääntyi viikko sitten tiistaina USA:n YK-valtuutetun Adlai Stevensonin puoleen kehottaen, häntä eroamaan paikaltaan vastalauseeksi USA:n hallituksen toimenpiteiden johdosta Vietnamissa ja Dominikaanisessa tasavallassa. Nämä toimenpiteet ovat Yhdistyneitten kansakuntien järjestön peruskirjan, kansainvälisen oikeuden ja inhimillisen moraalin perusprinsiippien selvää rikkomista, sanotaan kirjelmässä.

Komitea syyttää Stevensonia USA:n YK:n edustajana "osallistumisesta kaikkeen siihen, mitä hallitus tekee", varsinkin sodan laajentamiseen Vietnamissa sekä sotilaallisiin interventioihin ja USA:n hallituksen toimenpiteitä koskevien tosiasioiden vääritelemiseen.

L-Saksa sai armonaikaa

Bonn. — Englanti ja Länsi-Saksa ovat päässeet sopimukseen Englannin Reinin armeijan ylläpitokustannuksista aiheutuvien valuuttamenojen korvaamisesta, ilmoittivat Englannin valtiovarainministeriön valtiosihteeri Jack Diamond ja Länsi-Saksan valtionvarainministeri Rolf Dahlgrüen tiistaina Bonnissa annetussa yhteisessä julkilausumassa.

Julkilausumassa sanottiin, että molemmat valtuuskunnat olivat päättäneet suositella hallitukselleen nykyisen kaksivuotisen korvaussopimuksen jatkamista yhdellä vuodella 31. maaliskuuta 1967 saakka. Länsi-Saksa maksaa julkilausuman mukaan lähiaikoina Englannille 464 miljoonaa D-markkaa etumaksuna tulevista ostoista.

Julkilausumassa todettiin edelleen, että kolmantena sopimusvuonna Länsi-Saksa pyrkii lisäämään ostojaan Englannista noin 600 miljoonaan D-markkaan.

PERHEEN NUOREMMILLE

Sea Plants and Fish

There are tiny plants (plankton) growing on the surface of the sea. They need the same materials for growth as the plants we see on land. There is plenty of potassium in sea water, but not much nitrogen or phosphate, so if fertilisers were added there would be a bigger growth of these tiny plants.

But why should we care about plants growing in the sea? Small sea animals feed on them, and these animals in turn are eaten by fish. If there were more plankton, there would, in time, be more and bigger fish for us to catch and eat.

An experiment was made in Loch Craiglin in Scotland. Phosphate and nitrate were shovelled into the water every few weeks. After a few months there were much bigger catches of fish from the loch.

The scientists who did this work are now using the same method trying to increase the fish in the open sea.

* * *

Aila Passed to Grade Seven

Dear Irja-täti, boys and girls.

June 29th was the last day of school and we got our report cards. I passed to grade seven with first class honours.

It has been very warm this week but this afternoon it started to rain. The water has still been a little cool but many people have been swimming already. I've just been wading.

I hope all the girls and boys write to Irja-täti and tell her how they did in school. I hope they all passed.

The grades five, six, seven and eight went on a picnic to Northern Light Lake. Only about half of them turned up.

My brother Arnold's birthday will be on the 24th and mine will be on 25 th of July.

Next Sunday we might go to Isku Park. They are having a sport-day and a concert there.

That's all for now, Your friend

Aila Alanen.

P. S. — Now the boys and girls have enough time to fill Irja-täti's mail-bag since they are not in school.

* * *

Annette Passed to Grade Five

Dear Irja-täti, girls and boys.

Well, school is over and I passed into grade five. I hope everyone else passed.

My sister's birthday is on July 25th. She will be twelve.

On June 29th I got a letter from Lorie. She said that her mother had an accident and she had to go to the hospital. That is why Lorie hasn't been writing for such a long time.

I hope Irja-täti and all the boys and girls have a safe and happy summer.

That's all for now.

Annette Alanen.

POPPY TALE

Tom: "You look tired."

Tim: "I am. I plugged the electric blanket into the toaster by mistake and kept popping out of bed all night!"

IMPATIENT

Mom: "How would you like a pair of book-ends for your birth day?"

Daughter: "Oh, that will be fine. I always read the end of the book before the beginning."

Helvi Passed to Grade Six

Dear Irja-täti.

Well, I thought I'd better write and answer a few of your questions.

Did everyone pass? I did and I hope you all did. I passed into grade 6 and the principal will be my teacher. I haven't figured out what I'm going to do during the summer holidays. I've got a job for a week, carrying the Sun paper. Patsy the girl, who carries them otherwise went to Alberta.

I will collect horse pictures and I have ridden some horses. It is so much fun. I also love to read. I get my nose into a good book and I am glued there.

I got an A, few B's, G's and C's on my report. On Sport's day I got about 5 ribbons unexpectedly; one was a blue first which I won in the relay-team. It sure was hot that day.

For my birthday (in May) I got a transistor radio and for passing I got a camera. It's a Brownie.

I haven't much more to say and I hope everyone has a safe and enjoyable summer, and don't forget to write. So come on and write to Irja-täti.

Yours truly,

Helvi,

Whonnoc, B. C.

Irja-tädin postilaatikko

Kiitos kirjeistänne Helvi, Annette ja Aila. On oikein hauskaa kuulla että pääsitte muuttamaan seuraavalle luokalle koulussa. Toivotaan että kaikki tämän osaston kirjeenvaihtajat ja nuoret lukijat ovat onnistuneet samalla tavalla.

Hauskaa syntymäpäivää Arnoldille ja Ailalle!

Helvi sanoo voittaneensa "odottamatta" 5 palkintonauhaa, joista yksi oli sininen ensimmäinen palkinto. Onneksi olkoon.

Mahdollisesti Aila ja Anette osallistuvat kilpailuihin Iskun Puistossa, tai ainakin kirjoittavat, mitä he siellä saivat nähdä ja kuulla.

Kauniita lomapäiviä sekä hauskoja ja onnettomuuksista vapaita uimamatkoja toivottaen,

Setä.

P. S. — Irja-täti palaa kesälomalta ensi tiistaina.

Frank G. Slaughterin UUSIA ROMAANEJA

JÄNNITTÄVÄ, ROMANTTINEN, AJATUSPITOINEN

ME PALVELEMME ELÄMÄÄ

343 SIVUA - HINTA SID. $2.75

Nuori lääkäri Spencer Brade joutuu sattumalta silminnäkijäksi, kun seurapiirikaunotar Carol Grahame yrittää tehdä itsemurhan. Brade pelastaa naisen ja vie hänet kotiinsa toipumaan. Carol Grahame paljastaa odottavansa lasta ja ehdottaa Bradelle avioliittoa luvaten ostaa tuottavan praktiikan, jos nuori lääkäri menee naimisiin hänen kanssaan ja antaa nimensä syntyvälle lapselle.

HELLÄT KÄDET

318 SIVUA - HINTA SID. $3.25

Nuori lääkäri Julian Chisholm on palannut Amerikan sisällissodasta vaikeasti haavoittuneena. Tuhotulla kotiplantaasilla häntä hoitaa hänen kaunis ja arvoituksellinen vaimonsa Jane. Etelä on voitettu, sen ylpeys murskattu. Hävinneen armeijan rippeet kulkevat ryöstellen ympäri maata ja salaperäinen Ku Klux Klan-järjestö pitää valtaa hallussa.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Omnibus-kirjojen kolme suurteosta

MAUPASSANTIN PARHAAT

306 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Maupassantin parhaat sisältää kaksikymmentäkaksi novellia, jotka kuuluvat mestarin parhaimmistoon: Huviretki, ystävykset, seikkailu Pariisissa, pelkuri, neiti Fifi, Marroca, hullu, palvelustytön tarina, merkki, pierrot, kevät, rouva Parise, Rosalie Prudent, tuo sikamainen Marin, Martinin tyttö, anteeksianto, Simonin isä, ovi, kunniamerkki, vuokraemäntä, Andren vaiva, halko, sijainen; kärpänen, rouva Hussonin ruusupoika, isä Amable, satama ja sateenvarjo.

AIKAMME MESTARIKERTOJIA

318 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Ruotsin Akatemian vuosittain jakamasta Nobelin kirjallisuuspalkinnosta on muodostunut eräänlainen kirjallisuuden korkein mittapuu. Valitsijoiden tehtävä on epäilemättä vaikea ja epäkiitollinen. Niiden runsaan kuuden vuosikymmenen aikana, jolloin tätä tunnustuspalkintoa on jaettu, onkin syystä tai toisesta useita aikamme merkittäviä kirjailijoita unohdettu tai jätetty syrjään. Tähän Omnibus-sarjaan on valittu kaksikymmentä mestarikertojaa, joiden kirjallinen elämäntyö — varmasti paremmin kuin monien palkittujen — olisi tämän tunnustuksen ansainnut. Kirjailijat esiintyvät valikoimassa kuolinvuotensa mukaisessa järjestyksessä: Zola, Tsehov, Tolstoi, Twain, Strinberg, James, Proust, Mansfield, Conrad, Kafka, Lawrence, Gorki, Joyce, Woolf, Musil, Dreiser, Andersen-Nexö, Brecht, Kazantzakin ja Blixen.

KAIKKIEN AIKOJEN RAKKAUS

322 SIVUA - HINTA SID. $4.50

on perin epäsovinnainen rakkauskertomusten valikoima. Sen kirjoittajat ovat tutkineet rakkauden arvoitusta eri aikoina ja erilaisissa elämänympäristöissä. Kirjoittajien joukossa on sellaisia rakkauden mestarikuvaajia kuin Guy de Maupassant, Colette, Anton Tsehov, D. H. Lawrence, Thomas Mann, Wolfgang Borchert, Halldor Laxnes ja Mika Waltari. Tässä valikoimassa avautuu vivahteikkaita näkymiä rakkauden aina uuteen ja elävään maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

100 Elm St. West P. O. Box 69, Sudbury, Ont.